

รายงานสรุปการอบรมและฝึกปฏิบัติ

หลักสูตรการขยายผลโครงการร้อยใจรักภัยตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ.2562-2565)

สำหรับชุดเจ้าหน้าที่ประสานการพัฒนาระดับตำบล/หมู่บ้าน

ณ โครงการร้อยใจรักภัย บ้านห้วยसान ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่

โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.แม่ฟ้าหลวง,

เกรทเธอร์แม่โขงลอร์ดจ หอฝึกอุทยานสามเหลี่ยมทองคำ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย

ระหว่างวันที่ 13 สิงหาคม ถึงวันที่ 28 สิงหาคม 2562

การอบรมและฝึกปฏิบัติ หลักสูตรการขยายผลโครงการร้อยใจรักซ์ตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด
ชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ.2562-2565) สำหรับชุดเจ้าหน้าที่ประสานการพัฒนาระดับตำบล/หมู่บ้าน
ณ โครงการร้อยใจรักซ์ บ้านห้วยส้าน ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่
ระหว่างวันที่ 13 สิงหาคม ถึงวันที่ 28 สิงหาคม 2562

ที่มาและความสำคัญ

จากสถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาค พื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ จังหวัดเชียงราย เป็นแหล่งกระจายยาเสพติดแหล่งใหญ่ในระยะ 15 ปีที่ผ่านมา ยาเสพติดจากสามเหลี่ยมทองคำได้กระจายออกไปสู่ภูมิภาคต่างๆ เป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี โดยมีการลำเลียงเข้าสู่ประเทศไทยผ่านพื้นที่ 19 อำเภอ ของ 4 จังหวัดชายแดนภาคเหนือ คือ เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา และแม่ฮ่องสอน ถึงร้อยละ 86 ของปริมาณยาเสพติดที่ถูกนำเข้าประเทศไทย ข้อมูลในปี 2561 มีปริมาณยาบ้าและยาไอซ์เข้าประเทศไทย มีมูลค่า 126,895 ล้านบาท ลำเลียงผ่านช่องทางจังหวัดชายแดนภาคเหนือ 4 จังหวัดดังกล่าวถึง 109,129 ล้านบาท นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญและสร้างความเสียหายให้กับประเทศไทยในด้านต่างๆ เป็นอย่างมาก

การพัฒนาทางเลือกเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปัจจุบันมีแนวทางในการนำเอาการพัฒนาทางเลือก (Alternative Development) มาสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยวิธีการดังกล่าวเริ่มเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติและในประเทศไทยเอง รัฐบาลโดยกระทรวงยุติธรรมจึงพิจารณานำวิธีการพัฒนาทางเลือกมาใช้โดยเฉพาะในหมู่บ้านที่ประชาชน เคยค้าหรือ ลำเลียงยาเสพติด โดยมุ่งหวังว่าเมื่อเขาเหล่านั้นมีงาน มีอาชีพแล้ว ผู้ที่เคยเข้าไปเกี่ยวข้องจะ ลด ละ เลิกการค้าและลำเลียงยาเสพติด และได้ขอความร่วมมือให้มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาด้วยศาสตร์พระราชาและตำราแม่ฟ้าหลวง ภายใต้ “โครงการร้อยใจรักซ์” ณ บ้านห้วยส้านและบ้านใกล้เคียงรวม 4 หมู่บ้าน ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ และต่อมารัฐบาล โดยกระทรวงยุติธรรมสนับสนุน ให้นำรูปแบบการพัฒนาตามโครงการร้อยใจรักซ์ไปขยายผลในพื้นที่ตามแนวชายแดนภาคเหนือและพื้นที่ส่วนอื่นๆ ของประเทศ และเพื่อให้องค์ความรู้ในเรื่องดังกล่าว เกิดความเข้าใจในพื้นที่ที่มีปัญหาการค้าและ

การลำเลียงยาเสพติด โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณชายแดนภาคเหนือ ปีงบประมาณ 2562 สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ จึงได้ทำโครงการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ เพื่อสร้างความเข้าใจแก่หน่วยงานราชการ ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น ฯลฯ โดยมุ่งหวังว่าหากภาคราชการ ผู้นำท้องที่ ท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย เกิดความเข้าใจ จะนำแนวคิดนี้ไปดำเนินการในพื้นที่ที่มีปัญหาลักษณะเดียวกัน ก็น่าจะทำให้ประชาชนในชุมชนที่เคยเข้าไปยุ่งเกี่ยวได้ลด ละ เลิกการค้า การลำเลียง ในพื้นที่เป้าหมาย 4 จังหวัดชายแดนภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย พะเยา เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน รวม 19 อำเภอ 119 ตำบล

จากวัตถุประสงค์สำคัญของโครงการร้อยใจรักซ์ที่ได้นำแนวทางการพัฒนาทางเลือกและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาช่วยแก้ไขปัญาและพัฒนาประชาชนในหมู่บ้านห้วยส้านและหมู่บ้านใกล้เคียงในตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีอาชีพสุจริต จะเป็นตัวอย่างให้แก่หมู่บ้านอื่นในประเทศไทยที่ประสบปัญหาเช่นเดียวกัน ดังนั้น พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี จึงได้มีหนังสือขอพระราชทาน พระราชานุญาตกราบบังคมทูลรายงานตามโครงการร้อยใจรักซ์ ซึ่งกองกิจการในพระองค์ 904 ได้มีหนังสือตอบเพื่อกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ความว่า “กองกิจการในพระองค์ฯ ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทและกราบทูลฝ่าพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ/ทรงโปรดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานตามโครงการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย”

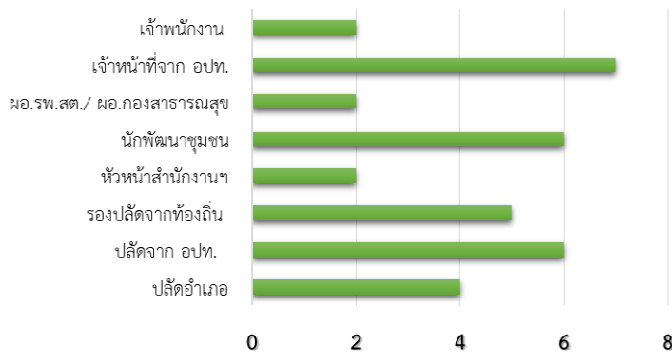
ข้อมูลผู้เข้ารับการอบรมและฝึกปฏิบัติ

กลุ่มที่ 1 Mr.AD1 ผู้จัดการแผนปฏิบัติการฯ ข้าราชการในพื้นที่ผู้เป็นเจ้าของหลักของการขยายผลโครงการร้อยใจรักซ์ โดยทำงานประสานการปฏิบัติกับทุกภาคส่วน อำเภอ อปท. ตำบล และหมู่บ้าน ทำงานขึ้นตรงกับอำเภอ/ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญา

ยาเสพติดอำเภอ โดยอยู่ปฏิบัติหน้าที่ได้น้อย 3 ปี (ตามกรอบระยะเวลาของแผนฯ) ทั้งหมด จำนวน 34 คน

เพศชาย 21 คน เพศหญิง 13 คน

ตำแหน่งหน้าที่

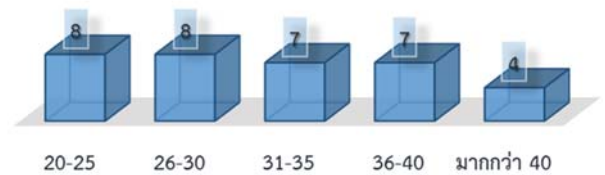

กลุ่มที่ 2 Mr.AD2 อาสาสมัครพัฒนาทางเลือก เป็นราษฎรในพื้นที่ตำบล/หมู่บ้านเป้าหมายผ่านการสอบสัมภาษณ์โดยคณะกรรมการสอบคัดเลือก 4 ฝ่าย ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย Mr.AD1 ในการประสานการพัฒนาพื้นที่ จึงเป็นผู้ใกล้ชิดกับราษฎรมากที่สุดที่จะนำเอาแนวทางการพัฒนาทางเลือก ด้วยศาสตร์พระราชา นำลงดินร่วมกับราษฎร และคอยรับฟังเสียงสะท้อนจากชาวบ้านเกี่ยวกับการพัฒนา

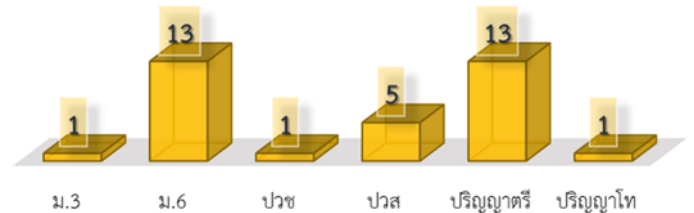
อาสาพัฒนาทางเลือก (Mr.AD2) ใน 4 จังหวัด 19 อำเภอ 34 ตำบล ผ่านการสอบสัมภาษณ์ระหว่างวันที่ 19 กรกฎาคม – 2 สิงหาคม 2562 โดยให้คณะกรรมการ 4 ฝ่าย ได้แก่ ผู้แทนอำเภอ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 5 และผู้แทนสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ผลการจัดสอบปรากฏว่ามีผู้สนใจสมัครสอบทั้งสิ้น 81 คน (เชียงราย 40 คน, เชียงใหม่ 19 คน, พะเยา 9 คน, แม่ฮ่องสอน 13 คน) และคณะกรรมการฯ ได้คัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้เหลือตำบลละ 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 34 คน (ตำบล) ซึ่งได้เข้าฝึกปฏิบัติในหลักสูตรการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์ ระหว่างวันที่ 13 สิงหาคม ถึงวันที่ 28 สิงหาคม 2562 ทั้งหมด จำนวน 34 คน

เพศชาย 20 คน เพศหญิง 14 คน

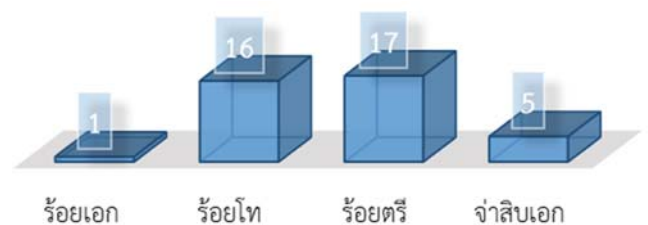
ช่วงอายุ

ระดับการศึกษา

กลุ่มที่ 3 Mr.AD3 เจ้าหน้าที่ทหาร หัวหน้า/รองหัวหน้าชุดพัฒนาสัมพันธ์มวลชน (ขพส.) เป็นทหารที่มีแนวคิดแนวทางการพัฒนาชุมชนเป็นพื้นฐาน ไม่เกี่ยวข้องกับด้าน Supply Side โดยได้รับการคัดเลือกจาก ผบ.หน่วย ให้ปฏิบัติงานในพื้นที่พัฒนาหมู่บ้านตามแนวชายแดน ผ่านการอบรมหลักสูตรชุดพัฒนาสัมพันธ์มวลชน ชุดวิทยากรกระบวนการ สร้างเครือข่ายผู้นำชุมชนเข้มแข็ง ฯลฯ

รวมผู้เข้าอบรมฝึกปฏิบัติทั้งสิ้น 107 คน ได้แก่

- 1) Mr.AD1 34 คน
- 2) Mr.AD2 34 คน
- 3) Mr.AD3 39 คน

กลุ่มที่ 4 : เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ประจำตำบล เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานลงพื้นที่ทำงานในหมู่บ้านเป้าหมาย โดยสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูล และร่วมวางแผนแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่เป้าหมายโดยใช้แนวทางการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์ตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ. 2562 – 2565)

พิธีเปิดการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติ

(วันที่ 14 สิงหาคม 2562)

ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล
ประธานกรรมการมูลนิธิ
แม่ฟ้าหลวง ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ประธาน
กรรมการสถาบันส่งเสริม
และพัฒนากิจกรรม
ปิดทองหลังพระ สืบสาน
แนวพระราชดำริ และ
ประธานกรรมการมูลนิธิ
รากแก้ว กล่าวเปิดงาน

อบรมและฝึกปฏิบัติ ได้กล่าวถึงสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในประเทศไทย มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยคนไทยไม่รู้ตัวและไม่ได้ร่วมมือร่วมแรงกันป้องกันและแก้ไขอย่างเต็มที่ แต่ได้มีพระบรมวงศ์ศานุวงศ์ได้จัดทำโครงการเพื่อช่วยเหลือผู้หลงผิดที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดโดยนำการพัฒนาทางเลือกไปสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพื่อให้ราษฎรลด ละ เลิก ยาเสพติดอย่างยั่งยืน ได้แก่โครงการพัฒนาออยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระราชดำริของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกขาน้ำมันและพืชน้ำมันอื่นๆ ในพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และโครงการร้อยใจรักษ์ ในพระดำริของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ

แม้สถานการณ์จะเปลี่ยนไป แต่รากเหง้าของปัญหายังเป็นเรื่องเดิม คือ ความยากจนและการขาดโอกาสของคน เขาต้องเลี้ยงตัวเอง เลี้ยงครอบครัว ถ้ามีทางเลือกที่ดีที่เหมาะสมให้ ไม่มีใครอยากไปทำผิดหรือใช้ชีวิตอยู่บนความเสี่ยง ดังนั้น ต้องแก้ที่รากเหง้า คือ คน แนวทางการแก้ไขในอนาคตต้องทำการพัฒนาแบบองค์รวม โดยทำทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องชีวิตเขา ทั้งความเจ็บ ความจน ความไม่รู้ และให้โอกาส เพื่อยกระดับการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม สุข และความยั่งยืน จึงจะสามารถต่อสู้กับยาเสพติดได้

นักพัฒนาทางเลือก (Mr.AD) คือ กุญแจดอกสำคัญที่จะแก้ไขปัญหายาเสพติดของชาติ ต้องตั้งอยู่บนหลัก

นิติธรรม นำไปสู่การพัฒนาและการปราบปรามตามกฎหมายต้องมาคู่กัน เราไม่ได้ช่วยคนผิด แต่ต้องแยกให้ออกว่าผิดเพราะยากจนและไม่มีทางเลือกอื่นแล้วใช้หรือไม่ ทำผิดไม่ใช่จับอย่างเดียว ต้องให้โอกาส แต่ถ้ามีโอกาสกลับตัวแล้ว แต่ยังไม่หยุด ยังทำผิดซ้ำก็ต้องดำเนินการตามกฎหมาย การพัฒนาจึงนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการเคารพกฎหมาย

ในการปฏิบัติการพัฒนานั้นต้องทำจากล่างขึ้นบน โดยเริ่มจากการรับฟังความต้องการและปัญหาของชาวบ้านเป็นหลัก ราชการต้องเข้าพื้นที่เพื่อไปเข้าใจวิถีชีวิตของคนในชุมชน เข้าใจบริบทพื้นที่ และภูมิสังคมของพื้นที่นั้น โดยศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ เช่น การสำรวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคมทุกครัวเรือน สำรวจพื้นที่ทำกินการใช้ประโยชน์พื้นที่ทุกแปลง และทำการคืนข้อมูลให้ชุมชนให้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวิเคราะห์วางแผน และร่วมหาทางแก้ไข ให้การพัฒนามาจากชุมชนจริงๆ มองภาพใหญ่นึกถึงชุมชน มองเห็นประโยชน์ส่วนรวมก่อนตัดสินใจ ให้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ นั่นคือ ให้คนทุกคนมีที่ยืนในสังคม มีสิทธิมีเสียงอย่างเท่าเทียมกัน จึงเกิดความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ เมื่อมีส่วนร่วมกับชุมชนแล้ว ชุมชนมีความไว้วางใจ เชื่อใจ จะทำให้เกิดการเข้าถึงชุมชน ก็จะได้รับความร่วมมือ ทำให้การทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่น เมื่อเข้าใจปัญหาที่แท้จริง เข้าถึงคนในชุมชนแล้วจนพร้อมที่จะพัฒนา คนในชุมชนก็จะมาช่วยเหลือร่วมกันทำด้วยใจ เพราะเขาคิดว่านั่นคือสิ่งที่เขาจะได้รับประโยชน์

ในการทำงานพัฒนานั้น ต้องเป็นการบูรณาการทั้งแนวราบและแนวดิ่ง หน่วยงานไหนถนัดตรงไหน ก็ทำในส่วนที่ถนัด โดยสื่อสารสร้างความเข้าใจในทุกระดับขององค์กร ร่วมกันศึกษาข้อมูลชุมชน ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหากับคนในชุมชน แล้วจึงแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานตามลักษณะงานและหน้าที่ของหน่วยงาน ทำงานในลักษณะจากล่างขึ้นบน บนลงล่าง ซ้ายไปขวา ขวาไปซ้าย ตลอดเวลา ทุกคนที่เกี่ยวข้อง เปรียบเสมือนฟันเฟือง ขยับไปในทิศทางเดียวกัน จังหวะเดียวกัน และยึดแผนเดียวกัน จนเกิดงานที่เป็นรูปธรรมในพื้นที่ โดยพิสูจน์ว่าทำแล้วชาวบ้านได้อะไร สุดท้ายนี้ ผมขอท่านอีก 2 เรื่อง คือขอให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่มีความขยันและซื่อสัตย์ (ไม่ต่อแหล)

นายประจัญ ประษ์สกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย กล่าวเรื่องของปัญหาเสพติดชายแดนไทย มีความเปลี่ยนแปลง คนติดยาเสพติดน้อยลง แต่ปริมาณยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น แสดงให้เห็นว่ายังมีความต้องการเพิ่มมากขึ้น กล่าวฝากผู้เข้า

อบรม ให้ช่วยกันลุกขึ้นมาต่อต้านปัญหาเสพติด เป็นตัวแทนหมู่บ้าน เข้ามาเรียนรู้ ช่วยทางราชการในการแก้ไขปัญหาเสพติดต่อไป

นายวีรวัฒน์ เต็งอันทวย รองเลขาธิการ ป.ป.ส. กล่าวว่า ปัญหาเสพติดไม่ได้อยู่ตามลำพัง เพราะจะเกิดไปกับปัญหาต่าง ๆ ของสังคม จุดอ่อนของยาเสพติด แม้มีมาตรการป้องกัน แต่ไม่เห็นผล แต่ต้องมีหลัก “เข้าใจ ให้โอกาส ฉลาดเลือก”

หมายความว่าเข้าใจเขา เข้าใจบริบทพื้นที่ ให้โอกาสทางบวกเขามากกว่าที่จะใช้มาตรการไปจัดการกับเขา และสุดท้ายต้องมีทางเลือก เข้าใจเลือกในสิ่งที่เหมาะสม เช่น การเลือกทางที่เหมาะสมกับภูมิสังคม และวัฒนธรรม โดยมีหลักการเลือก ดังนี้ เลือกแนวทางการพัฒนาแบบยกระดับ การต่อยอดสิ่งที่มีอยู่ เลือกในสิ่งเป็นแนวทางที่ยั่งยืน สุดท้ายพลังจุดประกาย คือความหวังแนวทางการแก้ไขในอนาคต

พ.อ.ปกรณ์ ธรรมโชติ ผู้แทนกองทัพบกที่ 3 กล่าวว่ายาเสพติด เป็นวาระแห่งชาติ ประเทศไทย มีความอุดมสมบูรณ์ แต่กลับเจอปัญหาเสพติดบ่อนทำลายอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้เข้าอบรมจะเป็นส่วนที่สำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

ต้องวางแผนรักแผ่นดินไทย การอยู่ในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ต้องมีการปรับตัว พร้อมเปิดรับต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะศาสตร์พระราชา เพื่อใช้ในการทำงานต่อไป นำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในพื้นที่

หลักการพัฒนาตามศาสตร์พระราชา

นายณรงค์ อภิชัย ประธานสายปฏิบัติการพัฒนา มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้สร้างความเข้าใจในหลักการและแนวคิดการพัฒนาเชิงพื้นที่ และย้ำว่า กิจกรรมในครั้งนี้ ไม่ใช่การอบรมแต่เป็นการทำงานจริง

โดยใช้กระบวนการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ซึ่งเป็นกระบวนการหมุนวน ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ไม่ได้เป็นขั้นบันได

การลงพื้นที่เป้าหมาย เน้นการฟัง การสังเกต และการสื่อสาร ภาษา วัฒนธรรม การศึกษาไม่ใช่อุปสรรคในการทำงานอยากพัฒนาด้านไหนก็ต้องลงพื้นที่ไปดูไปเห็น และหาวิธีการพัฒนาให้ตรงกับบริบทของพื้นที่ กว่าที่จะเข้าใจ เข้าถึง แล้วเริ่มพัฒนา หากไม่มีการลงพื้นที่ไปพบชาวบ้านไปดูพื้นที่ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วม ก็จะไม่สามารถหาแนวทางการพัฒนาที่ถูกต้องได้ การจะทำอะไร ต้องไม่ลืมเป้าหมายหลัก และเอาความสำเร็จเป็นตัวตั้ง แต่เริ่มจากจุดเล็กในการจัดทำแผนงาน โครงการที่ดีต้องปรับได้ ยืดหยุ่น เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด ไม่ยึดติดแบบแผน

โดยทีมงานอาสา ต้องลงมือทำจริง เป็นข้อต่อเชื่อมระหว่างส่วนราชการ และหน่วยงานองค์กรเอกชน และนอกพื้นที่กับชุมชนในการพัฒนาพื้นที่นั้นๆ

(ชมวิดิทัศน์) “เศรษฐกิจพอเพียง คือ การพอมีพอกิน ไม่เบียดเบียนผู้อื่น จากเหตุการณ์พองสบู่แตก ปี 2540 ทำให้เห็นว่าคนไทยไม่พอเพียง ดังนั้น ต้องเตรียมความพร้อม โดยสร้างนโยบายให้ทุกคนไม่พุ่มพวย ต้องยืนบนขาตัวเองให้ได้ พอเพียง มีความหมายกว้างขวาง คือ พอใจ ในความต้องการ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่สุดโต่ง ไม่โลภ พุดจา ปฏิบัติให้พอเพียง”

การพัฒนาต้องเข้าใจองค์ประกอบ ประกอบด้วย
หลัก $6\text{ ก} + 1\text{ ก}$

1. หลักการ : ใช้หลักของชุมชน ประโยชน์ส่วนรวม
2. กระบวนการ : ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมฟัง ดูพื้นฐาน ต้นทุนทางสังคม อาชีพ
3. วิธีการ : ทำให้ง่าย ถูกต้อง ทำได้
4. มาตรการ : มีข้อตกลง กฎระเบียบร่วมกัน
5. การจัดการ : ทำให้เป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้
6. พิธีการ : ไม่ต้องมีพิธีการมาก

1. กระแส (ไม่รวมประเพณีและความเชื่อ) มีทั้งตามกระแสและสวนกระแส และเป็นได้ทั้งบวกและลบ

การพัฒนาอย่างยั่งยืน ต้องลงพื้นที่ไปหาปัญหาที่แท้จริงร่วมกันบนพื้นฐานของ “ข้อมูลจริง” ไม่ใช่ “ข้อเท็จจริง” ต้อง “รู้สาเหตุ รู้ตัวเอง” “การพัฒนาเชิงพื้นที่” สิ่งสำคัญต้องไม่ใช่แค่การทำให้เสร็จ แต่ต้องทำให้สำเร็จ และทำตามความต้องการที่แท้จริงของชาวบ้าน และต้องมียอดความรู้ 6 มิติ ได้แก่ น้ำ ดิน ป่า เกษตร ปศุสัตว์ และงานมือ ซึ่งการลงพื้นที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลจริง จะดู 4 เรื่องเป็นหลัก ได้แก่

- 1) อาชีพ (เกษตร,ปศุสัตว์,งานมือ)
- 2) ทุน (ดิน,น้ำ,ป่า,เกษตร)
- 3) กระแส (สังคม,เราสร้าง)
- 4) รากเหง้า (วัฒนธรรม)

กระบวนการการพัฒนาอย่างยั่งยืน 19 ขั้นตอน ตามตำราแม่ฟ้าหลวง

(ภาพประกอบแสดงตามรายละเอียดภาคผนวก ก)

ก่อนเริ่มกระบวนการนั้นจะต้องนำเสนอปัญหาและข้อมูลพื้นฐานที่มีในชุมชน พร้อมกับสร้างทีมขับเคลื่อนในการพัฒนา และเป็นกระบวนการสร้างความเข้าใจ เข้าถึงพัฒนา ที่เน้นชาวบ้านเป็นเจ้าของเพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองได้ของชุมชน และเพื่อให้เห็นภาพตัวอย่างการพัฒนาโครงการร้อยใจรักฯ จึงให้ผู้เข้าอบรมแบ่งกลุ่มลงพื้นที่ดูงานฐานการเรียนรู้ 75 ไร่

1. ฐานระบบน้ำ บ่อพวงสันเขา เรียนรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำ และการทำบ่อพวงสันเขา
2. ฐานไม้ผล พืชระยะยาว เรียนรู้เรื่องการบริหารจัดการพื้นที่
3. ฐานพืชระยะสั้น 1 ไร่ 1 แสน เรียนรู้เรื่องการทำเกษตรในพื้นที่จำกัด
4. ฐานปศุสัตว์ เรียนรู้เรื่องการส่งเสริมปศุสัตว์ และการบริหารจัดการปศุสัตว์ในพื้นที่
5. ฐานข้าวไร่ ข้าวนา สารชีวภัณฑ์ เรียนรู้เรื่องการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี

นายกิตติ เพ็ญวุฒิราญ ผู้จัดการโครงการ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ บรรยายเกี่ยวกับภาพรวมการดำเนินงานของโครงการร้อยใจรักฯ เริ่มจากสถานการณ์ในพื้นที่ อ.แม่ฮาด ก่อนเริ่มโครงการร้อยใจรักฯ กระบวนการทำงานตั้งแต่เริ่มโครงการ ที่จะต้องทำงานบนพื้นฐานข้อมูลจริง เน้นการมีส่วนร่วมและการบูรณาการของทุกภาคส่วน กระบวนการที่สำคัญคือ การทำประชาคม ที่ชาวบ้านเกิน 80% เป็นผู้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเสนอความคิดเห็น

โดยได้ยกตัวอย่างการพัฒนาในพื้นที่ด้านต่างๆ เช่น น้ำ ป่า เกษตร ปศุสัตว์ ท่องเที่ยว การศึกษา การทำบัตรสมาชิกโครงการร้อยใจรักษ์ เพื่อให้เห็นภาพการทำงานของโครงการที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

นายณรงค์ อภิชัย ได้เน้นย้ำถึงรากเหง้าของปัญหา คือ ความยากจนและด้อยโอกาส การแก้ไขปัญหาต้อง ประเมินศักยภาพชุมชน การเรียงลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของปัญหา โดยเน้นหลักในการขับเคลื่อนให้ชาวบ้านคิดแก้ไขปัญหา (กขคจ)

ก : เก็บกิน เก็บเกี่ยว (การสรรหาสิ่งที่มี และเคยมี)

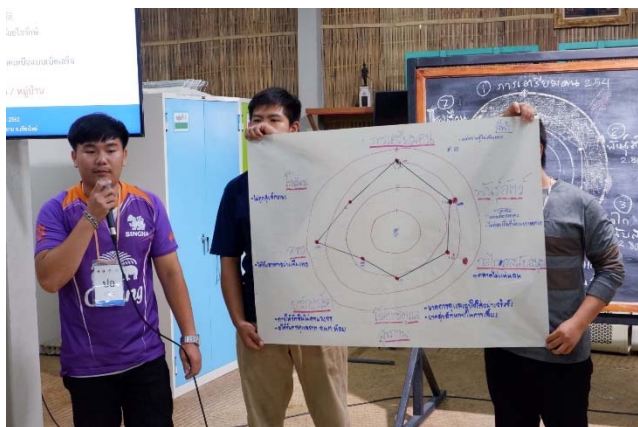
ข : ขุด (ทำให้เกิด)

ค : คิด คั้น คั่ว (เมื่อไม่รู้ต้องศึกษาเพิ่ม)

ง : งาน เงิน (สืบเนื่องจาก ก ข ค และการลดรายจ่าย)

จ : จริงจัง จัดการ จัดบันทึก (รายรับ-จ่าย) เจ้า (อย่ารอเจ้า) ใจ (ใส่ใจ)

การประเมินศักยภาพชุมชนผ่านการใช้กราฟิแยมมูม

ระดมสมองร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพในชุมชนว่าแต่ละมิติ ให้คะแนนระดับการพัฒนาปัจจุบันเท่าไร ตั้งแต่ระดับ 1-5 ทำการประเมินและนำมาแก้ไข (ปัญหาเร่งด่วน) ศักยภาพในชุมชน 13 มิติ ประกอบด้วย

1. ดิน
2. น้ำ
3. ป่า
4. เกษตร
5. ปศุสัตว์
6. อาชีพ
7. ความเข้มแข็งของชุมชน
8. การศึกษา
9. สุขภาพ
10. สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
11. โครงสร้างประชากร
12. ความปลอดภัย/มั่นคง
13. ผู้นำ

แผนที่และความสำคัญของข้อมูลจริง การใช้ Mobile Application ในการอ่านข้อมูลแผนที่

การอ่านแผนที่ คือ การค้นหารายละเอียดบนภูมิประเทศ หมายถึง สิ่งต่างๆ บนผิวพิภพที่ปรากฏตามธรรมชาติ และสิ่งที่เกิดจากแรงงานของมนุษย์

GPS คือ ระบบระบุตำแหน่งบนพื้นโลก ทำงานโดยการรับสัญญาณจากดาวเทียม 24 ดวง โดยสัญญาณดาวเทียมนี้ ประกอบไปด้วยข้อมูลที่ระบุตำแหน่ง และเวลาขณะส่งสัญญาณ ตัวเครื่องรับสัญญาณ GPS จะต้องประมวลผลความแตกต่างของเวลาในการรับสัญญาณเทียบกับเวลาจริง ณ ปัจจุบันเพื่อแปรเป็นระยะทางระหว่างเครื่องรับสัญญาณกับดาวเทียมแต่ละดวง การใช้งาน ได้แก่ การกำหนดพิกัดของสถานที่ การนำทาง และการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นต้น

การพัฒนาผืนน้ำ

ลงมือปฏิบัติการพัฒนาผืนน้ำของชุมชน โดยการสร้างฝายกล่อ่งเกเบี่ยน องค์ประกอบฝาย ประกอบด้วย ร่องแกน ฝาย ฝายด้านหน้า/หลัง สันฝาย ความชันด้านข้าง ช่องระบายทราย การทำงานสร้างฝายภายใต้หลักการ ระเบิดจากข้างใน ชาวบ้านออกแรง โครงการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์

องค์ประกอบของการประเมินศักยภาพพื้นที่ในผืนน้ำ และความรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำ

นายสาธิต มณีผาย ที่ปรึกษากรมชลประทาน บรรยายการประเมินศักยภาพในการพัฒนาแหล่งน้ำ ท้องถิ่นขนาดเล็ก ประกอบด้วย

1. ความลาดชันของพื้นที่ ความลาดชันมาก มีภูเขา ยากต่อการพัฒนา ภูมิประเทศลักษณะนี้ ควรเป็นป่าต้นน้ำ
2. ความสูงพื้นที่ ระดับทะเลปานกลาง การพัฒนา การส่งน้ำตามเส้นชั้นความสูง
3. ลักษณะแผ่นดิน พื้นที่รับน้ำ
4. ลักษณะธรณีวิทยา
5. ชนิดของดิน

ประโยชน์ของการสร้างฝาย เพื่อชะลอการไหล และลดความแรงของน้ำ ช่วยกักเก็บความชุ่มชื้น กักเก็บน้ำใช้เพื่อประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค

การขยายผลโครงการร้อยใจรักด้วยแนวทาง แผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตาม แนวพระราชดำริ (พชร.)

นายจำเริญ ยุติธรรมสกุล ที่ปรึกษาสถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ รักษาการเลขาธิการมูลนิธิรากแก้ว เล่าถึงโครงการร้อยใจรักครอบคลุมเพียง 4 หมู่บ้าน แต่ ต.ท่าตอน มี 11 หมู่บ้าน กำนันจึงพาผู้ใหญ่บ้านมาพบกับ ม.ร.ว. ดิศนัดดา ดิศกุล ขอให้ขยายผลไปยัง 11 หมู่บ้าน จากนั้นได้ร่วมประชุม Kick off โดยมีผู้แทนผู้ว่าราชการ จังหวัดเชียงใหม่เป็นประธาน ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2561 ณ ห้องประชุม อบต.ท่าตอน

สถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ เริ่มต้นการพัฒนาที่มีผืนน้ำ โดยขยายผลการซ่อมแซมแหล่งน้ำ 37 โครงการ โดย 33 โครงการอยู่ในเขตป่าสงวน 4 โครงการ อยู่ในพื้นที่อุทยาน ในการพัฒนาไม่ได้ทำเพื่อเสร็จ แต่มีเป้าหมายที่ความสำเร็จ การทำงานนี้ จึงมีจุดเด่น 7 ประการ ได้แก่

1. ใช้แนวพระราชดำริในการทำงาน “ระเบิดจากข้างใน” “การมีส่วนร่วม” “โครงการ/ราชการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ชาวบ้านสละแรงงาน”
2. ใช้หลักการ “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเป็นเจ้าของ”
3. อบท. จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ไม่มีค่าจ้างเหมา
4. นายอำเภอแม่ฮ่องสอนได้บูรณาการช่างทั้ง 7 อบท. ร่วมกับกรมชลประทาน ฝึกอบรมความรู้ให้
5. พื้นที่โครงการตั้งอยู่ในเขตป่า/อุทยาน ต้องได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ให้ใช้พื้นที่ถูกต้องตามกฎหมาย

6. มี “น้ำ” แล้ว ต้องมีแผนต่อยอด

7. สถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ สมทบทุน กรณีมีเหตุจำเป็น ปรับปรุงตามหน่วยงาน

แนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ เป็นการน้อมนำศาสตร์พระราชา ซึ่งประกอบด้วย หลักการทรงงาน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง องค์ความรู้ 6 มิติ (น้ำ ดิน เกษตร พลังงาน ทดแทน ป่า สิ่งแวดล้อม) ที่สอดคล้องกับภูมิสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ที่เป็นสากล การดำเนินงานตามกระบวนการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ และยึดพื้นที่เป็นหลักในการดำเนินงาน (Area-base Development Approach) โดยตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ชุมชนสามารถ อยู่รอด พอเพียง และยั่งยืน ต่อไป

กฎระเบียบในชุมชนและคณะกรรมการหมู่บ้าน แลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนากฎระเบียบชุมชน

นายสิทธิศักดิ์ อภิกุลชัยสิทธิ์ นายอำเภอแม่เมาะ เล่าประสบการณ์การทำงานในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ ก่อนจัดตั้งโครงการร้อยใจรักซ์ มีผู้มีอิทธิพลของพ่อค้า ยาเสพติดในพื้นที่ จึงมีการเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักซ์

โดยการให้หลักการพัฒนาทางเลือกที่ยั่งยืน เพื่อการแก้ไขคุณภาพชีวิตของชาวบ้าน และเพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติด

การตั้งกฎระเบียบของชุมชน Culture of lawfulness หรือ วัฒนธรรมการเคารพกติกาจะนำไปใช้กับ Rule of law ได้อย่างประสบความสำเร็จ ต้องการเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจน กฎหมายจะศักดิ์สิทธิ์ได้ วัฒนธรรมมีส่วนสำคัญซึ่งทั้ง 2 อย่างต้องสอดคล้องกัน

1. ต้องตระหนักถึงคุณค่าบางอย่างร่วมกัน เพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกัน สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกคน
2. ต้องไม่แสวงหาอิทธิสิทธิ์ หรือสิทธิพิเศษที่ไม่ทำตามกฎ
3. มีระบบการควบคุมทางสังคมที่เข้มแข็ง

และเล่าประสบการณ์การทำประชาคม กฎระเบียบของชุมชน 24 หย่อมบ้าน โดยการบูรณาการร่วมกับอำเภอ หน่วยงานราชการ ชุมชน พร้อมการสร้างให้ชาวบ้านตั้งกฎระเบียบในชุมชนและบทลงโทษเอง

การพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็กตาม แนวพระราชดำริ ณ ฝ่ายห้วยแม่नावาง ตำบลสันต้นหมื้อ

คณะผู้เข้าอบรมพูดคุยกับผู้นำชุมชน แก่เหมืองแก่ ฝ่าย ชักถาม การดำเนินการในพื้นที่ และเล่าถึงการทำงานร่วมกับชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล มีแผนการจัดการบริหารน้ำโดยแบ่งสลับเป็นวัน ปล่อยน้ำแต่ละเส้น และการเก็บค่าบำรุงรักษาเมื่อฝ่ายเกิดการชำรุด

นายประพันธ์ ปัญญา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสันต้นหมื้อ อธิบายขยายความถึงการดำเนินการขั้นแรก คือ การสร้างความเข้าใจกับชุมชน เพื่อให้ชาวบ้านไว้วางใจ และมีการทำประชาคมเพื่อให้ชาวบ้านยอมรับโครงการ และแผนการจัดเก็บข้อมูลเศรษฐกิจ สังคม โดยผู้เข้าร่วมเก็บข้อมูลต้องผ่านการอบรม และการเก็บข้อมูลกายภาพ ต้องทำแผนที่ชุมชน เพื่อให้ชาวบ้านได้เห็นสถานะของหมู่บ้าน และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

ส่งเสริมกำลังใจ

วันที่ 21 สิงหาคม 2562 มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานระดับพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์ ในโอกาสนี้ นายศุภชัย เอี่ยมสุวรรณ (1) ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ นายนิยม เต็มศรีสุข (2) เลขาธิการ ป.ป.ส. และพลตรีจิรเดช กมลเพชร (3) รองแม่ทัพภาคที่3 พบปะ ให้กำลังใจและมอบแนวปฏิบัติแก่ผู้เข้าอบรม

กิจกรรมพัฒนาด้านการเกษตร

การสร้างโอกาสให้กับชุมชน โดยมีจุดเริ่มต้นจากปลูกพืชผักไว้บริโภคเองภายในครัวเรือน การผลิตข้าวพื้นเมือง (ข้าวฮิโต) การเพิ่มผลผลิต การเตรียมดินในนา โดยต้องผ่านการหมักดินก่อน พร้อมการจัดการในพื้นที่ให้เหมาะสมกับสภาพแก่การเพาะปลูก วิธีการเพาะกล้า วิธีการเตรียมดินสำหรับการเพาะกล้าหรือพืชพันธุ์อื่น ๆ และการคัดเลือกพันธุ์ให้เหมาะสมกับการเพาะปลูก

กิจกรรมพัฒนาด้านปศุสัตว์

ลงพื้นที่ สํารวจชุมชนที่ที่มีการเลี้ยงปศุสัตว์และทำการประเมินศักยภาพภาพด้านปศุสัตว์ในชุมชน ใน 7 ด้าน คือ การเตรียมคน, พันธุ์สัตว์, กลไกสนับสนุน, โรค การดูแลสุขภาพ, ยารักษาโรค, อาหาร และโรงเรือน ยกตัวอย่างที่บ้านโป่งน้ำร้อน

การเตรียมคน : ใช้ความรู้ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน

สัตว์ : หมู ไก่ เป็ด ห่าน

กลไกสนับสนุน : พันธุ์สัตว์สนับสนุนจากโครงการ

โรค : สามารถดูแลรักษาโรคได้

ยา : สนับสนุนจากโครงการ

อาหาร : ใช้อาหารเสริม ที่โครงการได้สอนไว้

โรงเรือน : โครงสร้างแข็งแรง

และบรรยายเรื่องการผลิตอาหารสัตว์จากวัตถุดิบที่สามารถหาได้ง่ายตามท้องถิ่น เพื่อลดต้นทุนค่าอาหารในการเลี้ยง

ศึกษาดูงานศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ ณ โครงการพัฒนาออยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศึกษาฐานที่ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือประกอบด้วย โรงคั่วกาแฟ โรงเซรามิก โรงทอผ้า และโรงกระดาษ และศึกษาพื้นที่ แปลงปลูกป่าเศรษฐกิจและนวดิไซต์ 1 โดยการส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกกาแฟและแมคคาเดเมียในพื้นที่ เพื่อทดแทนการปลูกฝิ่น

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้นำและผู้บริหาร

อบต.แม่ฟ้าหลวง คนรุ่นเก่าคนรุ่นใหม่และนักเรียนทุนแม่ฟ้าหลวง

วิทยากรเล่าถึงดอยตุงในอดีตว่าไม่มีน้ำ ไม่มีไฟฟ้า ไม่มีโรงเรียน คนไม่รู้กฎหมาย มีการปลูกฝิ่นจนเต็มดอย คนไม่มีสัญชาติไทย จะไปไหนก็ไม่ได้ ปัจจุบันมีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ส่งเสริมการศึกษา การรักษาพยาบาล การเกษตร ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ดีขึ้นและมีความสุข คนในพื้นที่เปลี่ยนความคิดจากการปลูกฝิ่นมาปลูกกาแฟ ซึ่งได้รายได้มากกว่าปลูกฝิ่น 2-3 เท่า ฝิ่นเป็นพืชล้มลุกต้องปลูกใหม่ทุกปี แต่กาแฟปลูกครั้งเดียวยืนต้นอยู่ได้หลายปี ช่วงเวลา 3 ปี ขณะที่รอผลผลิตกาแฟ มีการปลูกผัก ปลูกดอกไม้ส่งให้โครงการ รายได้ดี ผลผลิตไม่เพียงพอจำหน่าย

การทำงานของผู้นำกับชุมชน ต้องมีความคิดว่าทำแล้วชาวบ้านได้อะไร ชุมชนจะเข้มแข็งหรือไม่อยู่ที่ผู้นำชาวบ้านเลือกเรามา เพราะเขาเชื่อว่าเราจะช่วยเขาได้ ทำโครงการต้องมีการทำประชาคม ต้องมีสมาชิกในชุมชนรับรอง การมีกฎชุมชนที่เข้มแข็ง จะทำให้ชุมชนมีความสามัคคี

นักเรียนทุน ซึ่งเป็นผลผลิตของโครงการพัฒนา ดอยตุง ที่ได้เห็นทุกอย่างในวันที่สมบูรณ์แล้ว ปัจจุบันมี

โอกาสได้เรียนรู้ ได้พัฒนาตนเอง ต้องพัฒนาสิ่งที่มีอยู่ให้ดีขึ้นไปอีกในอนาคต การทำให้คนมีคุณภาพ ผลักดันให้แต่ละโรงเรียนสอนให้เด็กเรียนรู้อุดมคติไปสู่ปัจจุบัน ให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอันดับแรก มากกว่าการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เพราะถือว่าการลงทุนที่คุ้มค่าและยั่งยืน

ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ได้เน้นย้ำเรื่อง

- 1) การให้โอกาสคน
- 2) ให้ผู้เข้าร่วมอบรมเรียนรู้จากดอยตุง โดยใช้ปัญหาของชาวบ้านเป็นตัวตั้ง และเป็นปัญหาที่ชาวบ้านเห็นตรงกันกว่า 80% ถ้าจับจุดได้จะแก้ไขปัญหาได้เด็ดขาดและเฉียบขาด
- 3) ต้นทุนของผู้เข้าอบรมดีกว่า พื้นที่ดอยตุงในอดีตมาก พื้นที่ดอยตุงทำได้ ทำไมพวกคุณถึงจะทำได้ และจะอย่างไรให้ได้ พื้นที่ดอยตุง เป็นต้นแบบของโครงการร้อยใจรัก และทั้งประเทศ
- 4) การพาทำ มาจากในหลวงรัชการที่ 9 ที่พาทำ ท่านไม่เคยสั่ง แต่ทรงทำให้ดู

เยี่ยมชมค่ายอาสาทำดี

กระบวนการอาสาทำดี ล้างบ้านล้างใจ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1) ค้นหา	6) ล้างใจ
2) คัดกรอง	7) กวาดบ้าน
3) บำบัด	8) ส่งฮีโร่กลับบ้าน
4) ฝึกอาชีพ	9) ติดตาม
5) ล้างบ้าน	10) ขยายผล

แนวคิดแนวทางปฏิบัติการขยายผลโครงการร้อยใจรัก

พันเอกสุพรรณ ร้อยพุทธ เล่าถึงการทำงานในช่วงแรกที่ถูกส่งตัวมาเพื่อเป็นนายทหารประสานงานจัดการประเด็นปัญหาให้ลงตัว เช่น เข้าไปพูดคุยกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนราชการแล้วจึงปรับแนวความคิดเป็นการพัฒนา เป็นลำดับแรก โดยเริ่มเรียนรู้จากเรื่องน้ำก่อน โดยเริ่มจากการทำฝาย พัฒนาแหล่งน้ำ

การพัฒนาถือเป็นส่วนหนึ่งการแก้ไขยาเสพติด การทำงานและปัจจัยความสำเร็จของโครงการ คือการเดินทางตามเจ้าหน้าที่เพื่อศึกษาการดำเนินงานต่างๆ โดยเรียนรู้ทุกมิติ

และมีการเข้าหาชาวบ้านเมื่อชาวบ้านเข้าใจก็จะเป็นการเปิดข้อมูลในชุมชนให้ได้รับรู้ จากการร่วมดำเนินผลเข้าศึกษาของโครงการ คือการพัฒนาชีวิตของชาวบ้านดีขึ้น การเปลี่ยนอาชีพที่ถูกกฎหมาย ตัวชีวิตต้องมีการพาทำ ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง ลงมือทำจริง เป็นนักพัฒนาต้องขยันและซื่อสัตย์

ความรู้เรื่องสารเสพติด

ดร.ญ. ประภัตร ทิพย์รัตน์ เกษีการชำนาญการ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 1 เชียงใหม่

ยาเสพติด คือ สิ่งที่มีโทษทั้งร่างกายและจิตใจ ยาเสพติดมี 2 ประเภท คือ ได้จากธรรมชาติและมาจากการสังเคราะห์ ที่เกิดจากมนุษย์ที่ดัดแปลงประเภทของยาเสพติดที่ออกฤทธิ์

- 1) กลุ่มกดประสาท
- 2) กลุ่มกระตุ้นประสาท
- 3) กลุ่มหลอนประสาท
- 4) กลุ่มออกฤทธิ์แบบผสมผสาน

ชมหอฝิ่น อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ

ผู้เข้าอบรม เข้าชมหอฝิ่น อุทยานแห่งชาติสามเหลี่ยมทองคำ ชมนิทรรศการและศึกษาประวัติความเป็นมาของฝิ่น

บรรยายกรณีศึกษาตัวอย่างความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์ตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ.2562-2565)

นายจิระชาติ ชื่อตระกูล นายอำเภอเวียงแหง ความสำคัญการติดต่อสื่อสาร เป็นสิ่งที่สำคัญ โดยกลุ่มไลน์ที่สามารถแลกเปลี่ยนแนวคิดในที่การทำงานต้องมีการตั้งความสำเร็จ ซึ่งความสำเร็จมีหลายระดับ แต่อยู่ที่ตัวนักพัฒนาที่จะสามารถตั้งเป้าหมายไว้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตประกอบด้วย

กาย คือ งาน เงิน เรื่องทางสังคม

ใจ คือ หลักของศาสนา

การพัฒนา คือ ให้อากาศและเป็นการสร้างอาชีพให้กับชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

นายประสงค์ หล้าอ่อน นายอำเภอเชียงแสน กล่าวว่าในพื้นที่เชียงแสนเป็นการเริ่มดำเนินการในการขยายผลของโครงการร้อยใจรักการแก้ไขที่ต้องทำการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการมีที่พึ่งพา คือ ทำอย่างไรให้ชาวบ้าน อยู่เองได้ทำอย่างไรให้ชาวบ้าน เข้าใจ การดำเนินการ สำคัญที่สุดคือ การวิเคราะห์ในพื้นที่ของชุมชนที่มีความสำคัญ การศึกษาบริบทของชุมชนในพื้นที่ อุปสรรคปัญหาในพื้นที่

เทคนิคการศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ (การเก็บ วิเคราะห์ ค้นข้อมูล) และเทคนิคการจัดทำประชาคม

นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ปรึกษาประธานกรรมการมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ สถาบันฯ ปิตุโองหลังพระฯ และ มูลนิธิรากแก้ว ได้บรรยายเรื่อง ความสำคัญของข้อมูล คือ

1) เกิดความรู้ และความเข้าใจ การพัฒนาตามศาสตร์พระราชาต้องเริ่มจากรู้ เข้าใจ เข้าถึง แล้วจึงค่อยพัฒนา

2) สามารถตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการวางแผนพัฒนา ต้องมีระยะสั้น ระยะกลาง

และระยะยาว รวมถึงกิจกรรม Quick Win ที่ต้องทำอย่างเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาส่วนรวมที่ชุมชนสามารถทำได้ทันที

3) สามารถแก้ไขปัญหาได้ ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว ทันเวลากับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล ประกอบด้วย

- 1.การเตรียมงานและวางแผน
- 2.การเก็บสำรวจข้อมูล
- 3.การประมวล วิเคราะห์ผล
- 4.การค้นข้อมูล
- 5.การทำประชาคม

เทคนิคการจัดทำประชาคมให้บรรลุตามเป้าหมาย

- นำเสนอข้อมูลจริง ชัดเจน เข้าใจง่าย แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่ชาวบ้านจะได้รับ

- นำเสนอโครงการที่เป็นปัญหาร่วม หรือมีผลประโยชน์ร่วม เพื่อให้ชาวบ้านกลุ่มใหญ่เห็นในทิศทางเดียวกัน

- มีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือนำเสนอที่เหมาะสม เช่น โปรแกรม Powerpoint ฟลิปชาร์ท แผนที่เอกสารประกอบ

- ประสานงานหน่วยงานราชการ ปกครอง ทหาร ในพื้นที่เข้าร่วม เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ชาวบ้าน

- จัดการประชาคมในเวลาที่บ้านสะดวกและจัดในสถานที่ที่ชาวบ้านไม่ต้องเดินทางไกล เช่น จัดตอนกลางคืน ที่หอประชุมหมู่บ้าน และมีระยะเวลาประชุมที่เหมาะสม ไม่นานเกินไป

- มีบรรยากาศการประชุมที่ดี เปิดโอกาสให้ชาวบ้านแสดงความคิดเห็นและข้อกังวลใจ

- นำเสนอกรณีตัวอย่าง โครงการที่เกี่ยวข้องกับการประชาคม แล้วเกิดความสำเร็จ ในพื้นที่อื่น ๆ

- จัดทำโครงการ Quick hit เพื่อให้ชาวบ้านเกิดการเชื่อ และศรัทธากับโครงการ

- มีรายชื่อ เบอร์โทรศัพท์ผู้ติดต่อโครงการ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ชาวบ้าน ในการติดตามการทำงาน การประสานงานและการแก้ไขปัญหาต่างๆ

การบูรณาการโครงการและแผนในแผนปฏิบัติงานประจำปีของชุมชน อปท. อำเภอ จังหวัดและการฝึกปฏิบัติในการจัดทำแผนชุมชน

นายปิติธรรม ฐิตินนตรี ที่ปรึกษาสถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ กล่าวถึงการเตรียมความพร้อม ก่อนที่จะเข้าไปทำงาน ต้องเริ่มต้นจาก “ติดอาวุธทางปัญญา” โดยจะต้องเข้าใจวิธีการและกระบวนการในการทำงาน หัวใจในการทำงาน ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูล
- 2) การปฏิบัติ

3) การสร้างกระบวนการทำงานร่วมกันให้กับประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมาย

แผนพัฒนาหมู่บ้านชุมชน คือ กระบวนการเรียนรู้ของประชาชน เรียนรู้จากปัญหาความต้องการ และข้อมูลที่มีอยู่ในหมู่บ้านชุมชน และแปลงสิ่งเหล่านี้ให้เป็นรูปธรรม

แผนชุมชนที่ดี มีลักษณะ ดังนี้

- 1) สะท้อนปัญหาความต้องการที่แท้จริงของประชาชน โดยระเบิดจากข้างใน
- 2) แผนต้องตอบโจทย์ว่ามีประโยชน์ ทำแล้วเกิดประโยชน์อะไร ใครได้ประโยชน์ วัตถุประสงค์อย่างไร
- 3) แผนสะท้อนมิติการพัฒนาทางเลือก (แหล่งน้ำ อาชีพ รายได้ สาธารณสุข ยาเสพติด)
- 4) แผนต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการอะไรทำก่อน อะไรทำหลัง จะทำในระยะเวลาใด

การเก็บข้อมูล จำเป็นต้องค้นข้อมูลให้ชุมชน เพื่อให้หมู่บ้านนั้น ได้รู้สถานะของตนเองว่าเป็นอย่างไร รวมถึงตรวจทานความถูกต้องเหมาะสม

หลักสำคัญในการทำงาน คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน หากขาดสิ่งเหล่านี้ โครงการอาจเพียงแค่เสร็จแต่ไม่สำเร็จ ดังนั้น จึงต้องปรึกษาหารือร่วมกัน

นางอุบลรัตน์ พ่วงภิญโญ

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เป็นวิทยากรบรรยายการบูรณาการโครงการและแผนในแผนปฏิบัติงานประจำปีของชุมชน อปท. อำเภอ และจังหวัด และผู้เข้าอบรมได้ฝึกปฏิบัติในการจัดทำแผนชุมชน

กระบวนการขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนฯ และเขตอุทยานฯ

นายบุญชอบฯ ได้สร้างความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ป่าสงวนและอุทยานแห่งชาติ ว่าสามารถทำได้ ด้วยข้อกฎหมายนั้นมีช่องทางเปิดไว้ เพียงแต่ต้องทำไปตามขั้นตอน เอกสารครบถ้วน กระบวนการครบถ้วน ไม่รัดขั้นตอน ที่สำคัญ คือ ให้ชุมชน “ลุกขึ้นมาจัดการด้วยตนเอง” ไม่ต้องรอราชการมาทำให้ ให้จัดการชุมชนของเราเองได้ดีเท่าไร พร้อมมากเท่าไรนั้น ต่อให้ข้อกฎหมายหรือระเบียบใดที่ใหม่ หากไม่ดีกว่าที่ทำไว้ ก็ให้ปฏิเสธได้ หากดีกว่าก็ยอมรับและแก้ไขปรับปรุง และการจะทำให้สำเร็จได้นั้นจะต้องมีคน “คอยอำนวยความสะดวกและติดตามไปทุกกระบวนการ” ไม่ใช่ส่งแล้วจบ จะต้องตามต่อจนกว่าโครงการจะเกิดเป็นรูปธรรมโดยได้กล่าวถึงข้อเสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหาดังนี้

1. มีการสำรวจข้อมูลสภาพพื้นที่ ที่มีอยู่จริงในปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นฐานในการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้
2. มีมาตรการและแนวทางป้องกันไม่ให้มีการบุกรุกพื้นที่ที่คงสภาพป่า โดยเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
3. ตั้งคณะกรรมการระดับอำเภอ พิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาดังนี้ โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาค

ส่วน โดยมีการบริหารจัดการเพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยในพื้นที่นั้นมีความมั่นใจที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่อย่างเต็มศักยภาพ

4. การดำเนินการแก้ไขปัญหามาจากง่ายไปหายาก ไม่เน้นการนำกฎหมายมาบังคับใช้อย่างเด็ดขาด แต่ต้องไม่เป็นการทำผิดกฎหมาย

กระบวนการดำเนินการจากเบาไปหนัก เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เจรจาและทำความเข้าใจ ให้เกิดการยอมรับและเข้าใจ สามารถดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. เจรจาขอคืนพื้นที่เพื่อนำกลับมาฟื้นฟูให้มีสภาพป่าดั้งเดิม

2. ชักชวนให้เจ้าของแปลงเข้าร่วมปลูกป่าเศรษฐกิจ โดยผู้ปลูกจะไม่มีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิ์ทางที่ดินแต่อย่างใด แต่สามารถเก็บผลผลิตจากไม้ยืนต้นที่ตนเองปลูกไว้ได้

3. หากเจ้าของแปลงไม่ยอมให้ความร่วมมือตามข้อ 1 หรือ 2 ก็จะพิจารณาดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายต่อไปและผลที่คาดว่าจะได้รับ มีดังนี้

1. ประเทศไทยมีข้อมูลป่าไม้ที่มีอยู่จริงทั้งประเทศ อันเกิดจากการสำรวจของ อปท. ทั่วประเทศ

2. สามารถป้องกันและรักษาพื้นที่ป่าไม้ที่เหลืออยู่ให้คงอยู่และไม่มีการบุกรุกใหม่ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในพื้นที่นั้นๆ

3. ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยในพื้นที่ดังกล่าวและให้ความร่วมมือในการป้องกันและรักษาป่าไม้กับสังคมและประเทศชาติ

4. สามารถเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจโดยราษฎรเป็นผู้ปลูกและลงทุน โดยไม่ต้องใช้งบประมาณของรัฐ และจะทำให้ได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในอนาคตต่อไป

ประสบการณ์การพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามแนวพระราชดำริ (พชร.)

นายชนาธิป เสมแย้ม นายอำเภอปัว แลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามแนวพระราชดำริ ในพื้นที่ต้นแบบสถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ จังหวัดน่าน รวมทั้งแนะนำเทคนิค วิธีการ ข้อควรระวังในการปฏิบัติงานในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมาย

นโยบายและแนวทางปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ ศอ.ปส.มท. และแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด ชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ.2562-2565)

เรือโทภทรชัย ชันธหิรัญ ผอ.ส่วนปฏิบัติการพิเศษสำนักอำนวยการกองอาสารักษาดินแดน และนายเสกสรร สุขคุณ หัวหน้าส่วนฯ สำนักอำนวยการกองอาสารักษาดินแดน ซึ่งผู้แทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้กล่าวถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ จัดทำขึ้น เพื่อสกัดกั้นยาเสพติดจากนอกประเทศ สร้างแนวป้องกันชายแดนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์

1. บูรณาการการใช้อำนาจทางกฎหมายที่มีอยู่
2. จัดตั้งกลไกบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
3. พัฒนาด้วยศาสตร์พระราชามาบทเรียนห้วยส้าน Model

4. การใช้พลังชุมชนเป็นแนวป้องกัน กำหนดระยะเวลา 4 ปี พื้นที่เป้าหมายใน 4 จังหวัดชายแดน 19 อำเภอ ชายแดน

โดยสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการฯ ประกอบด้วย

1. การยกระดับงานด้าน Supply
2. การยกระดับงานด้าน Demand
3. การจัดการโครงสร้างการบริหารจัดการในพื้นที่ ชายแดนแบบบูรณาการในทุกระดับ ทั้งระดับนโยบาย ส่วนกลาง และระดับพื้นที่ภาค และมีมาตรการในการ ดำเนินการ ดังนี้

มาตรการที่ 1 การแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างในพื้นที่ เป้าหมาย

มาตรการที่ 2 การสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และ เคมีภัณฑ์

มาตรการที่ 3 การสืบสวน ปรามปรามกลุ่มการค้าและ อิทธิพล

มาตรการที่ 4 การป้องกันยาเสพติด

มาตรการที่ 5 การบำบัดรักษายาเสพติด

มาตรการที่ 6 การฟื้นฟูและพัฒนาอย่างยั่งยืน

มาตรการที่ 7 การบริหารจัดการและการบูรณาการ

มอบภารกิจให้ผู้เข้าอบรมไปปฏิบัติงานด้วยศาสตร์ พระราชามาบทเรียนห้วยส้านที่ประยุกต์ ตามพระราชดำริ ภายใต้กรอบแนวทางตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดชายแดนภาคเหนือ แบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ.2562-2565)

ในวันที่ 27 สิงหาคม 2562 ผู้ว่าราชการจังหวัด 4 จังหวัด ได้มอบหมายให้นายประเสริฐ จิตต์พลีชีพ ปลัดจังหวัดเชียงราย นายศรัณณ มีทองคำ ปลัดจังหวัด เชียงใหม่ นายพิเชษฐ์ กิจบุญอนันต์ ปลัดจังหวัด แม่ฮ่องสอน และนายศักดิ์ชัย โชติมานนท์ ปลัดจังหวัด พะเยา ร่วมกับคณะที่ปรึกษาสถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ แบ่งกลุ่มระดมสมองกำหนดแนวทาง/ขั้นตอนขับเคลื่อน

การขยายผลโครงการร้อยใจรักฯในระยะต่อไปผลการ ระดมสมอง เป็นดังนี้

เชิงบรรยาย

- กระบวนการสร้างความเข้าใจ
 - การแนะนำคณะทำงาน Mr.AD1, AD2, AD3 ให้หัวหน้าส่วนราชการ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ในที่ ประชุมอำเภอ
 - ผู้ใหญ่บ้านนำเรื่องโครงการร้อยใจรักฯไป เกริ่นนำ ชี้แจงให้ลูกบ้านทราบ
 - รายงานผลการทำงานในที่ประชุมส่วน ราชการระดับอำเภอทุกเดือน โดย Mr.AD1
 - มีการจัดทีมพัฒนาระดับอำเภอ เช่น ปลัดตัว เกษตร ประมง ฯลฯ

- กระบวนการปฏิบัติงาน
 - ดำเนินการตาม Roadmap โดยเริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2562
 - ขอมอบหมายให้พัฒนาการอำเภอสนับสนุนช่วยเหลือ
- กระบวนการสร้างคณะกรรมการ
 - โครงสร้างคณะกรรมการหมู่บ้าน : ผู้นำศาสนา ภาการศึกษา (โรงเรียน) ปราชญ์ชาวบ้าน

- งบประมาณ
 - วัสดุสำนักงาน : คอมพิวเตอร์ ปริ้นเตอร์ GPS วิทยุสื่อสาร
 - การบริหารงบประมาณสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

แม่ฮ่องสอน

- นำเรื่องการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์บรรจุในที่ประชุม ศอ.ปส.จ. และ ศอ.ปส.อ.
- ขอความชัดเจนในด้านงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ (กระดาษ, คอมพิวเตอร์, ยานพาหนะ ฯลฯ)
- การเปลี่ยนตัวชุดทหารจะเป็นอย่างไร ขอผู้บริหารโครงการหารือกับผู้บริหารระดับสูงของทหาร
- แนวทางการเบิกจ่ายงบประมาณสำหรับ Mr.AD2

พะเยา

- โครงสร้างการทำงานระดับอำเภอ ให้บรรจุหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมถึง Mr.AD3 โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- เพิ่มโครงสร้างทีมงานระดับหมู่บ้าน
- ระบุแหล่งงบประมาณ
- ข้อเสนอ :
 1. ให้โครงการทำหนังสือแจ้งไปยังจังหวัด อำเภอ และ อปท. เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปโดยเรียบร้อยและชัดเจน
 2. ให้ทุกหน่วยมีแผนปฏิบัติการร่วมกัน เพื่อเป็น Roadmap ทำงาน บนหลักการ อยู่รอด พอเพียง ยั่งยืน เป็นอย่างไร
 3. ขอให้ทีม ป.ป.ส. เปิดตัว ทำงานร่วมกัน

เชียงใหม่

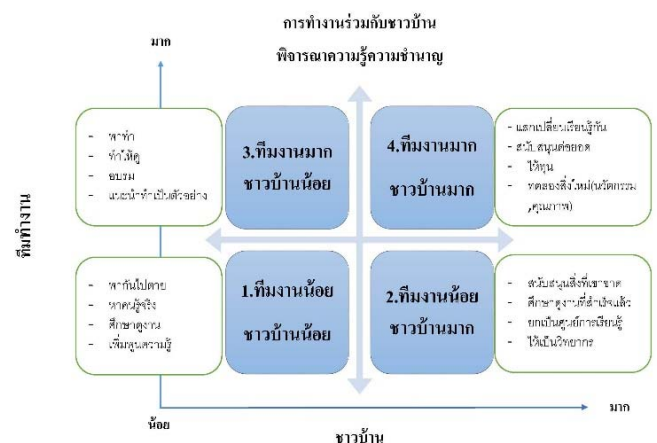
- จัดประชุม Click off ระดับอำเภอ/ตำบล โดยเชิญทั้งหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ ตำบล (นายก อปท.) ร่วมประชุม
- มีการพูดคุยทำความเข้าใจกับผู้นำชุมชน หมู่บ้าน ทั้งผู้นำที่แต่งตั้ง และผู้นำตามธรรมชาติ ก่อนทำประชาคม
- ในการประชาคม ให้มีการประชาสัมพันธ์โดยเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในหมู่บ้านเข้าร่วมไม่น้อยกว่า 80% โดยเชิญ นายอำเภอ/ปลัดอาวุโส เข้าร่วม เพื่อสร้างความเชื่อมั่น

- ควรจัดประชุมเพื่อทำแผนผู้นำชุมชนระหว่างส่วนราชการอำเภอและตำบลก่อน
- คัดข้อมูลให้ชุมชน เพื่อตรวจทานข้อมูล/ปรับแผน ก่อนนำแผนสู่การปฏิบัติ
- ขอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำเภอโดยเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำจิตวิญญาณ เช่น หมอผี เข้าร่วมด้วย
- ข้อเสนอ : การทำงานของ Mr.AD3 ควรเป็นพื้นที่ที่รับผิดชอบ

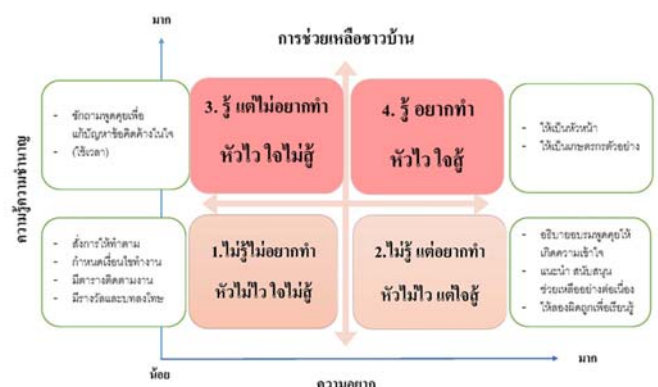
ปิดการอบรม (28 สิงหาคม 2562)

นายณรงค์ อภิชัย ได้กล่าวกับผู้เข้าอบรม ในเรื่องแนวทางการลงมือปฏิบัติ ได้อธิบายวิธีการที่จะทำให้เข้าใจการทำงานกับชาวบ้านโดยยกตัวอย่างตารางเมทริกซ์ 2 ตาราง คือ

1) วิธีการทำงานกับชาวบ้านโดยพิจารณาความรู้ความชำนาญของชาวบ้านและทีมงาน (ภาพประกอบแสดงตามรายละเอียดภาคผนวก ข)

2) วิธีการทำงานกับชาวบ้าน พิจารณาจากความรู้ความสามารถและความอยาก เช่น ถ้าชาวบ้านหัวไม่ไว ไม่รู้ ใช้วิธีสั่งการ ติดตาม มีความชัดเจน กำหนดเงื่อนไขต่างๆ ให้ทำตาม เป็นต้น (ภาพประกอบแสดงตามรายละเอียดภาคผนวก ค)

นายจำเริญฯ ได้รายงานสรุปผลการอบรมและฝึกปฏิบัติ ตั้งแต่วันที่ 13 - 28 สิงหาคม 2562 ให้ประธานในพิธี และผู้แทนหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์ รวมถึงผู้เข้ารับการอบรมทราบถึงองค์ความรู้ที่ได้รับ โดยเนื้อหาครอบคลุม 1) นโยบายการปฏิบัติการพัฒนาทางเลือกของผู้บริหารระดับสูง 2) หลักการพัฒนาตามศาสตร์พระราชา และตำราแม่ฟ้าหลวง 3) เทคนิคการพัฒนา 6 มิติ 4) แนวทางการขับเคลื่อนการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์ 5) การขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนฯ และเขตอุทยานฯ 6) ความรู้เรื่องยาเสพติด 7) การเขียนแผนชุมชนและโครงการ 8) สรุปแนวทางการขับเคลื่อนการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์โดยผู้แทนจังหวัดผู้เข้าอบรมและผู้เกี่ยวข้อง

ปลัดจังหวัด 4 จังหวัด นายประเสริฐ จิตต์พลีชีพ (1) ปลัดจังหวัดเชียงราย นายศรีณญ มีทองคำ (2) ปลัดจังหวัดเชียงใหม่ นายพิศิษฐ์ กิจบุญอนันต์ (3) ปลัดจังหวัดแม่ฮ่องสอน และนายศักดิ์ชัย โชติมานนท์ (4) ปลัดจังหวัดพะเยา ได้มอบนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานและกล่าวให้กำลังใจกับผู้เข้าอบรม และเน้นย้ำว่าทางส่วนจังหวัดจะให้การสนับสนุนอย่างเต็มความสามารถ

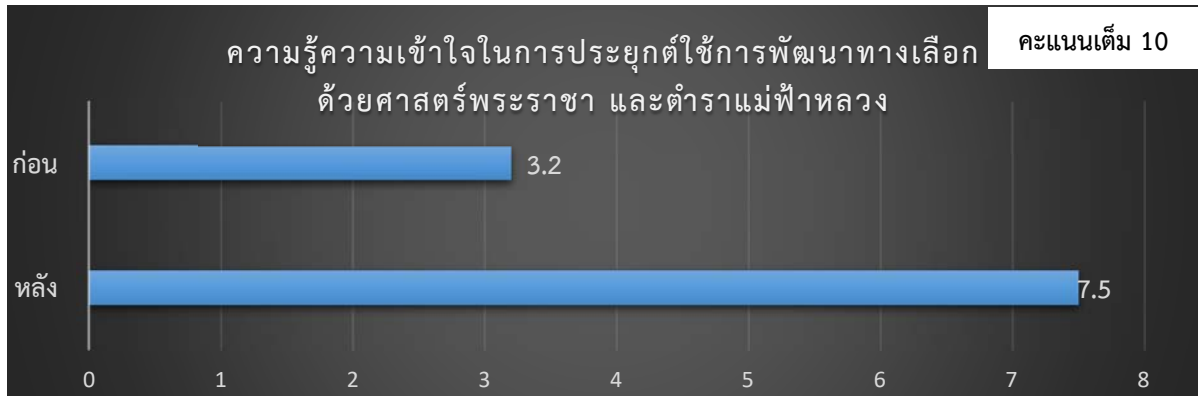
นายวีรวัฒน์ เต็งอำนวยการ รองเลขาธิการ ป.ป.ส. กล่าวปิดการอบรมและฝึกปฏิบัติหลักสูตรการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์ตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดขยายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ. 2562-2565) เน้นย้ำให้ผู้เข้าอบรมมั่นใจว่า จะไม่ได้ทำงานคนเดียว มีการบูรณาการร่วมกัน ระหว่าง Mr.AD1 ผู้จัดการแผนปฏิบัติการ Mr.AD2 อาสาสมัครพัฒนาทางเลือก Mr.AD3 เจ้าหน้าที่ทหาร หัวหน้า/รองหัวหน้าชุดพัฒนามวลชนสัมพันธ์ (ชพส.) และ Mr.AD4 เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ซึ่งเป็นทีมงานที่พร้อมสนับสนุนและขับเคลื่อนการขยายผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ประมวลภาพกิจกรรม

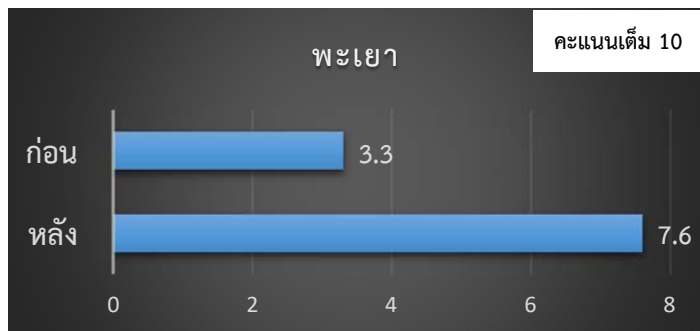

ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้การพัฒนาทางเลือกด้วยศาสตร์พระราชา และตำราแม่ฟ้าหลวง

ผู้ตอบแบบประเมินทั้งหมด 91 คน แบ่งเป็นชาย จำนวน 66 คน (73%) หญิง 25 คน (27%) โดยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 30 - 50 ปี (71%) ผลประเมินความรู้ความเข้าใจ เปรียบเทียบ ก่อน/หลัง การเข้าอบรมและฝึกปฏิบัติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 3.2 เป็น 7.5 หรือมากขึ้น 134%

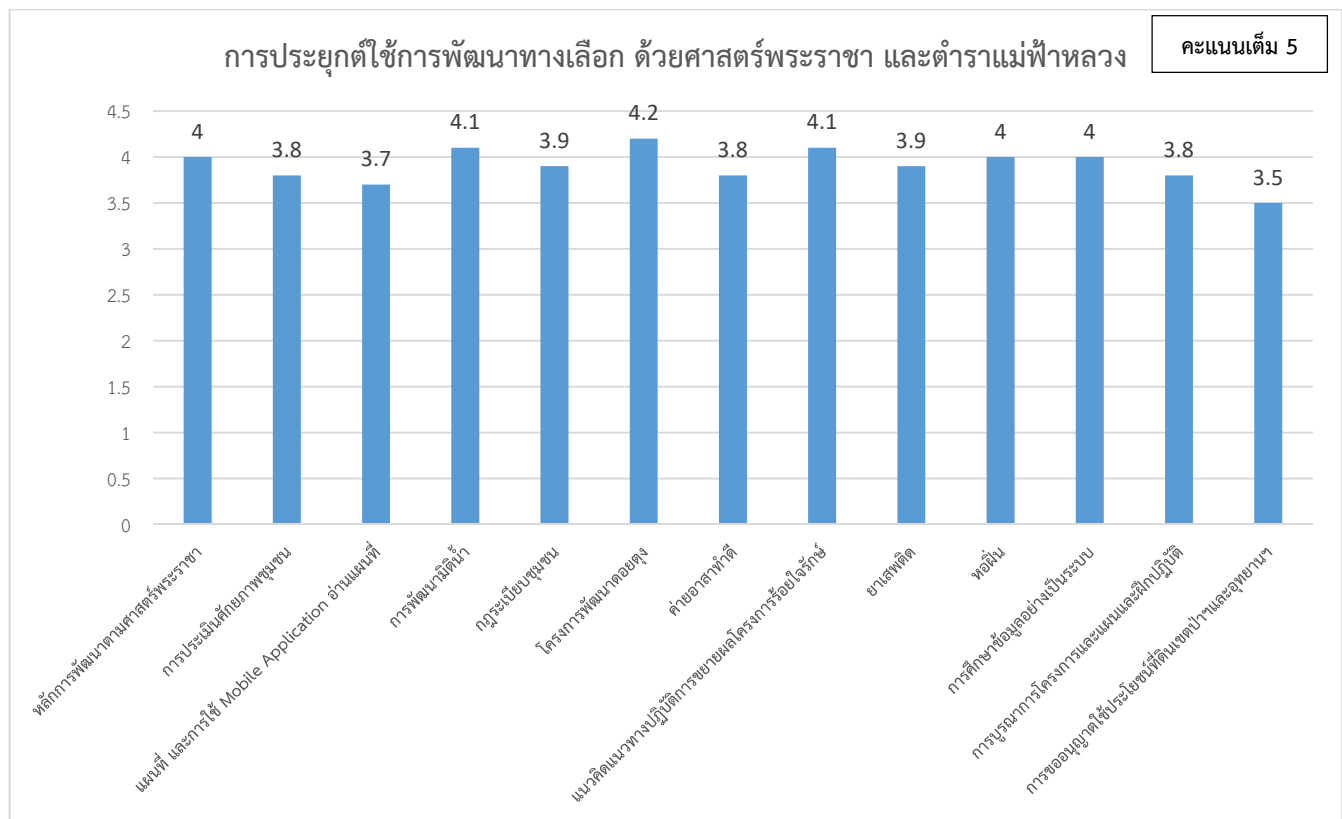
ผลการประเมินจังหวัดเชียงราย มีผู้ตอบแบบประเมินทั้งหมด 34 คน แบ่งเป็นชาย 25 คน (74%) หญิง 9 คน (24%) ผลประเมินความรู้ความเข้าใจ เปรียบเทียบ ก่อน/หลัง การเข้าอบรมและฝึกปฏิบัติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 3.4 เป็น 7.6 หรือ เพิ่มขึ้น 124 %

ผลการประเมินจังหวัดเชียงใหม่ มีผู้ตอบแบบประเมินทั้งหมด 15 คน แบ่งเป็นเพศชาย 7 คน (47%) เพศหญิง 8 คน (53%) ผลประเมินความรู้ความเข้าใจ เปรียบเทียบ ก่อน/หลัง การเข้าอบรมและฝึกปฏิบัติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 3.2 เป็น 7.7 หรือ เพิ่มขึ้น 141%

ผลการประเมินจังหวัดพะเยา มีผู้ตอบแบบประเมินทั้งหมด 8 คน แบ่งเป็นเพศชาย 6 คน (75%) เพศหญิง 2 คน (25%) ผลประเมินความรู้ความเข้าใจ เปรียบเทียบ ก่อน/หลัง การเข้าอบรมและฝึกปฏิบัติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 3.3 เป็น 7.6 หรือ เพิ่มขึ้น 130%

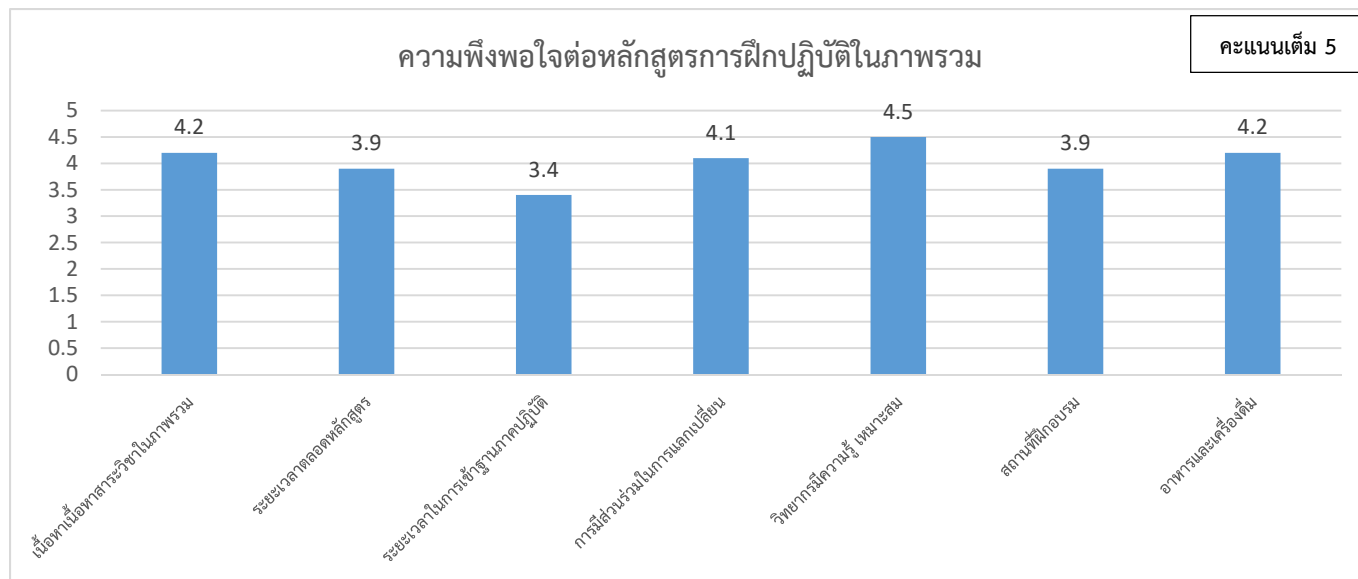
ผลการประเมินจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีผู้ตอบแบบประเมินทั้งหมด 9 คน แบ่งเป็นเพศชาย 3 คน (33%) เพศหญิง 6 คน (67%) ผลประเมินความรู้ความเข้าใจ เปรียบเทียบ ก่อน/หลัง การเข้าอบรมและฝึกปฏิบัติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 2.2 เป็น 7.2 หรือ เพิ่มขึ้น 227%

ผลการประเมินชุดพัฒนาสัมพันธมวชน มีผู้ตอบแบบประเมินทั้งหมด 25 คน เป็นเพศชาย 25 คน (100%) ผลประเมินความรู้ความเข้าใจ เปรียบเทียบ ก่อน/หลัง การเข้าอบรมและฝึกปฏิบัติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 3.2 เป็น 7.4 หรือ เพิ่มขึ้น 131% หมายเหตุ ชุดพัฒนาสัมพันธมวชน จะมีการจัดกำลังพลสู่พื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายเพื่อปฏิบัติหน้าที่ หลังจบการอบรมและฝึกปฏิบัติ

ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจจากการฝึกปฏิบัติจริงด้านการประยุกต์ใช้การพัฒนาทางเลือก ด้วยศาสตร์พระราชา และตำราแม่ฟ้าหลวงจากการศึกษาเรียนรู้ทั้งหมด 25 หัวข้อ พบว่าเรื่องการศึกษาโครงการพัฒนาโดย (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีผลคะแนนสูงสุด 4.2 คะแนน และกระบวนการขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนฯ และเขตอุทยานฯ มีผลคะแนนต่ำสุด 3.5 คะแนน (หมายเหตุ แสดงผลเพียง 13 หัวข้อหลัก สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ภาคผนวก ง)

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรการฝึกปฏิบัติในภาพรวม

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรการฝึกปฏิบัติในภาพรวม พบว่า ด้านวิทยากรมีความรู้เหมาะสม มีคะแนนสูงสุด 4.5 คะแนน และด้านระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ มีคะแนนต่ำสุด 3.4 คะแนน

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ด้านคุณลักษณะผู้เข้าอบรม

- สำหรับ Mr.AD3 ควรมีความชัดเจนมากกว่านี้ทั้งในเรื่องของพื้นที่ปฏิบัติการและตัวผู้เข้าอบรม เนื่องจากทราบว่า มี Mr.AD3 หลายนายที่มาเข้ารับการอบรมแต่ไม่ได้เข้าไปพัฒนาพื้นที่จริง ควรนำผู้ที่จะพัฒนามาเข้ารับการอบรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน
- การคัดเลือก Mr.AD1 ควรเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรที่ 1 และ 2 มาก่อนเพื่อความต่อเนื่องของการปฏิบัติงาน
- การคัดเลือก Mr.AD1-2 ควรคัดเลือกผู้ที่มีภูมิลำเนาในหมู่บ้านหรือตำบลนั้น ๆ
- หากต้องการให้ประสบความสำเร็จ ควรระดมสรรพกำลังในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่านี้ เช่น หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร/สมาชิกสภา อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่อบต. ควรมาเข้ารับการอบรม เพื่อที่จะได้รับความรู้และปฏิบัติจริงไปพร้อมกัน

2. ด้านการจัดการเนื้อหาอบรม และวิทยากร

- วิทยากรบางท่านมียืนอ่านข้อมูลให้ฟัง ไม่มีการเล่าประสบการณ์ ทำให้น่าเบื่อ ไม่มีความน่าสนใจ
- นอกจากพัฒนาเรื่องน้ำในพื้นที่แล้ว ควรส่งเสริมการพัฒนาอาชีพแบบครบวงจร มีตลาดรองรับ
- ระยะเวลาในการอบรมต่อวันค่อนข้างมากเกินไป บางครั้งทำให้เกิดอาการล้าทั้งร่างกายและสมอง ส่งผลต่อระบบการเรียนรู้
- เสนอให้มูลนิธิฯ จัดทำโปรแกรมการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล โดยเป็นลิขสิทธิ์ของมูลนิธิเอง และส่งต่อให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนได้นำไปใช้งานร่วมกัน
- ควรมีการสร้างอุดมการณ์พัฒนาทางเลือกให้กับผู้เข้ารับการอบรมมากกว่านี้
- ต้องการให้มีการสำรวจความต้องการของผู้เข้าอบรมถึงความต้องการพัฒนาทักษะหรือองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ แล้วจึงจัดแบ่งเป็นกลุ่มตามความต้องการ พร้อมนำผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ มาให้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์จริง

- เน้นกระบวนการจัดการพัฒนาพื้นที่ให้เหมาะสมกับระยะเวลาจัดอบรม และควรบริหารจัดการเนื้อหาองค์ความรู้ให้ตรงประเด็น โดยเฉพาะเนื้อหาที่จะนำไปใช้ปฏิบัติจริง
- ควรมีการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติให้มากขึ้น

3. ด้านสถานที่ อาหาร และธุรการ

- จัดที่พักให้สะอาดถูกสุขลักษณะ ห้องนอนไม่ควรอับชื้น เพราะอาจส่งผลต่อสุขภาพ
- อาหารควรเพิ่มรสชาติ
- มีโต๊ะสำหรับนั่งอบรม
- ที่พักห่างไกลจากตลาด/ชุมชน มีความจำเป็นในการซื้อของต้องรอเจ้าหน้าที่เท่านั้น

4. ด้านการประสานงาน

- การประสานงานระหว่าง จังหวัดสุโขทัย ค่อนข้างช้าการประสานงานกับ ปปส. ไม่มีความชัดเจน
- ควรมีการแจ้งให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เตรียมตัวก่อนล่วงหน้า ไม่ให้มีความรู้สึกว่าโดนบังคับให้มาอบรม ซึ่งส่วนมากจะเป็น Mr.AD1

5. เรื่องอื่นๆ

- ต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการเบิกจ่ายภายในโครงการ เพื่อความชัดเจนและทำงานอย่างถูกต้องตามข้อกำหนด
- ทางโครงการควรมีการประสานงานที่ดีกว่านี้ กล่าวคือ ในวันพุธที่ 28 สิงหาคม 2562 มีผู้เข้าอบรม 2 ท่านขอเดินทางกลับก่อน ทางโครงการจึงให้รถตู้เดินทางไปส่ง แต่มีการประสานงานผิดพลาด ทำให้รถตู้ส่งผู้เข้าอบรมได้แค่จุดที่แจ้งไว้ แต่ก่อนหน้านั้นเจ้าหน้าที่โครงการฯ แจ้งกับผู้เข้าอบรมดังกล่าวว่าจะไปส่งถึงที่หมาย ทำให้เกิดความเข้าใจผิดและเกิดความไม่ประทับใจเกิดขึ้น

แนวทางการขับเคลื่อนการขยายผล
โครงการร้อยใจรักษ์ ในระยะต่อไป

เป้าหมายและแนวทางการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์ (เรื่อรง)

1) เป้าหมายสูงสุด เน้นสำเร็จ ไม่ใช่เสร็จ

การพัฒนาทางเลือกด้วยศาสตร์พระราชา ตำราแม่ฟ้าหลวง
เพื่อให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

2) เป้าหมายพื้นที่ 4 จังหวัด 19 อำเภอ 33+1 (34) ตำบล

47+1 = 48 หมู่บ้าน

3) คนทำงาน ทุกภาคส่วน + ราชการ โดย Mr.AD ผู้อบรมหลักสูตรฯ

1 + 2 เข้าสนับสนุน

4) วิธีการ การมอบภารกิจในการฝึกอบรม Mr.AD 1 - 3 เมื่อ 27 ส.ค. 62

โดยใช้คู่มือขยายผลฯ + พชร.

5) การขับเคลื่อน ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ. 2562 - 2565)

6) งบประมาณ

- บริหารโครงการ ของ ป.ป.ส.

- พัฒนาโครงการ ตามแผนชุมชน

1. เร่งด่วน ปปส. + ปิดทองฯ

2. ปกติ อปท. งบประมาณศาสตร์จังหวัด +
งบปกติของหน่วยงาน

3. แหล่งอื่น ๆ

7) ผู้รับผิดชอบ - ระดับพื้นที่ หมู่บ้าน/ตำบล AD1 + 2 ภายใต้

การกำกับดูแล/สนับสนุนผู้บริหาร อปท. และ
ฝ่ายปกครองท้องถิ่น

- ระดับอำเภอ นายอำเภอ/ผอ.ศอ.ปส.อ.

- ระดับจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด/ ผอ.ศอ.ปส.จ.

8) ผู้สนับสนุน

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

สถาบันฯ ปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

และมูลนิธิรากแก้ว

ขั้นตอนก่อนเริ่มปฏิบัติงาน

กระบวนการสร้างความเข้าใจ

1

- การเปิดตัว โดยที่ประชุมจังหวัด/อำเภอ แนะนำ Mr. AD เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการ กำนัน ผู้ใหญ่ รับทราบ (ในการประชุมประจำเดือนให้มีการรายงานผลการดำเนินงานโดย Mr. AD 1)
- ผู้ใหญ่บ้านชี้แจง และแนะนำ Mr. AD ในที่ประชุมหมู่บ้านเป้าหมาย

2

- Mr. AD (ป.ตำบล / ป.ป้องกันให้การสนับสนุน) เตรียมออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ระดับอำเภอ ตำบล/หมู่บ้านในด้านต่าง ๆ (เริ่ม 2 ก.ย. 62)
- เจ้าหน้าที่จังหวัด ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด
- ให้ออกคำสั่งก่อนปฏิบัติงานในพื้นที่

3

- Mr. AD เข้าพื้นที่ทำความเข้าใจชาวบ้าน โดยเชิญเจ้าหน้าที่ระดับตำบล เข้าไปกับ Mr. AD (รายครัวเรือน – ตามปฏิทินชาวบ้าน)
 - พูดคุย อธิบายการขยายผลโครงการฯ
 - สร้างความเข้าใจ เชื่อมั่น
- Mr. AD ค้นหาทีมร่วมทำงานในระดับหมู่บ้าน

4

- นายอำเภอ ที่ปรึกษาสถาบันฯ หัวหน้าส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง (การพัฒนา)
 1. พบปะชาวบ้าน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับชาวบ้าน
 2. จัดเวทีประชาคมโครงการขยายผลฯ โดยมีชาวบ้านไม่น้อยกว่า 80% ของครัวเรือนที่มีจริง (16 – 30 ก.ย. 62 : อาจจะขยายได้ตามความเหมาะสม)

5

- เริ่มการดำเนินขยายผลโครงการฯ เมื่อผลการประชาคมยอมรับมากกว่า 80 % ของครัวเรือน

6

- เวทีชี้แจง สร้างความเข้าใจ กระบวนการศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ
 - แบบสำรวจข้อมูลเศรษฐกิจ สังคม
 - การเดินสำรวจกายภาพ

หมายเหตุ : 1. กระบวนการสร้างความเข้าใจ เสร็จสิ้นภายในเดือนกันยายน 2562 : ปรับตามความเหมาะสม
2. ลำดับ 1 และ 2 ดำเนินการคู่ขนานกันไป

กระบวนการปฏิบัติงาน (1 ต.ค. 2562)

1 เก็บข้อมูลเศรษฐกิจ สังคม และการเดินสำรวจกายภาพ

(โดยมีทีมอาสาสมัครจัดเก็บข้อมูล โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เป็นหน่วยรับผิดชอบ)

2 วิเคราะห์ข้อมูล (ร่วมมือกับภาคการศึกษา)

โดยก่อนขั้นตอนการคืนข้อมูลให้กับชุมชนนั้น ต้องมีการจัด ประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอก่อนลงคืนข้อมูลจริง

3 จัดเวทีประชาคม เพื่อคืนข้อมูล และระดมปัญหาความ

ต้องการ พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไข

(โดยการคืนข้อมูลนี้เป็นการให้ชาวบ้านได้รับทราบและ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลภายในชุมชนตัวเอง)

4 จัดทำแผนชุมชนสู่การปฏิบัติการพัฒนาอย่างยั่งยืน (พัฒนาครบทุกมิติ)

5 นำแผนหมู่บ้านชุมชนไปสู่การปฏิบัติ (Quick win + ปกติ)

6 ติดตามผล

7 เก็บข้อมูลในรอบปีต่อไป ปรับแผนชุมชน

การสำรวจข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมของหมู่บ้าน/ตำบล

เพื่อเป็นตัวอย่างให้หมู่บ้าน ตำบลนาร่อง 33 ตำบล 47 หมู่บ้าน ตามแผนปฏิบัติการ

ด้านการแก้ไขปัญหาหาเสพติดชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ.2562 – 2565)

การขับเคลื่อนการพัฒนาทางเลือกตามศาสตร์พระราชา เพื่อความยั่งยืน

ภาคผนวก

ตารางการอบรมและฝึกปฏิบัติ

หลักสูตรการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์ตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ.2562-2565)

สำหรับชุดเจ้าหน้าที่ประสานการพัฒนาระดับตำบล/หมู่บ้าน

ณ โครงการร้อยใจรักษ์ บ้านห้วยล้าน ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่

โครงการพัฒนาตอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.แม่ฟ้าหลวง,

เกรทเธอร์แม็กซ์ลอดจ์ หอผืนอุทยานสามเหลี่ยมทองคำ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย

ระหว่างวันที่ 13 สิงหาคม ถึงวันที่ 28 สิงหาคม 2562

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อสร้างความเข้าใจในหลักการพัฒนาตามศาสตร์พระราชาและตำราแม่ฟ้าหลวง
2. เพื่อให้สามารถจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการ และนำองค์ความรู้และประสบการณ์ไปปฏิบัติภารกิจในการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์

กลุ่มเป้าหมาย :

1. ชุดปฏิบัติการประสานการพัฒนาระดับตำบล/หมู่บ้าน รวมจำนวนทั้งหมด 107 คน ประกอบด้วย (1) ผู้จัดการแผนปฏิบัติการฯ (Mr.AD1) จำนวน 34 คน, (2) อาสาสมัครพัฒนาทางเลือก (Mr.AD2) จำนวน 34 คน และ (3) ชุดพัฒนามวลชนสัมพันธ์ (ซพส.) ของ กอ.รมน. จำนวน 39 คน
2. วิทยากรและเจ้าหน้าที่โครงการ จำนวน 18 คน

ระยะเวลาหลักสูตร : 15 วัน ระหว่างวันที่ 13 สิงหาคม ถึง วันที่ 28 สิงหาคม 2562

หน่วยประสานการปฏิบัติ :

1. สนง.ป.ป.ส. ภ.5 มีหนังสือแจ้ง ผวจ. 4 จังหวัด และ ทภ.3 ส่ง Mr.AD1/Mr.AD2/ซพส. เข้าอบรม
2. สนง.ป.ป.ส. ภ.5 เรียนเชิญประธานในพิธีเปิด-ปิด ผวจ.เชียงราย ผวจ.เชียงใหม่ และ เลขาธิการ ป.ป.ส. ในการกล่าวมอบแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ปรากฏตามตารางการฝึกอบรมฯ
3. มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ สถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ มูลนิธิรากแก้ว รับผิดชอบประสานวิทยากรในแต่ละหัวข้อการฝึกอบรม

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
วันอังคารที่ 13 สิงหาคม 2562				
15.00 น.	ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ลงทะเบียน		อาคารอเนกประสงค์ โครงการร้อยใจรักษ์	1.ลงทะเบียน โครงการร้อยใจรักษ์ 2.เอกสารแจก โดย คู่มือมี 2 แบบ ได้แก่

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
				(1) รายงานความคืบหน้าโครงการร้อยใจรักฯ/ คู่มือพัฒนาแหล่งน้ำปิดทองฯ/ คู่มือการขยายผลโครงการร้อยใจรักฯ
15.15 น.	แนะนำสถานที่ และกฎกติกาการอยู่ร่วมกัน รับประทานอาหารว่าง	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ	โครงการร้อยใจรักฯ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	แจกรายงานความคืบหน้าโครงการร้อยใจรักฯให้ผู้เข้าร่วมอ่านทำความเข้าใจเบื้องต้น
16.45 น.	ตรวจสอบยอดจำนวนผู้อบรมฯและเช็คความพร้อมส่วนบุคคล/ภาพรวม	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ สถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ มูลนิธิรากแก้ว		
18.00 น.	รับประทานอาหารเย็น			
19.00 น.	เข้าพัก		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
วันพุธที่ 14 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
7.00 น.	เดินทางไปยังโครงการร้อยใจรักฯ			
7.15 น.	รับประทานอาหารเช้า		โครงการร้อยใจรักฯ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
8.00 น.	เคารพธงชาติ			
8.30 น.	กิจกรรมกระบวนการ: แนะนำตัว และกิจกรรม Ice Breaking	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		
9.45 น.	รับประทานอาหารว่าง			
10.15 น.	พิธีเปิดการอบรมโดย - หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช - ประธานกรรมการมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ - ประธานกรรมการสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ - ประธานกรรมการมูลนิธิรากแก้ว - นายประจักษ์ ปรชัยสกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายกล่าวถึงความสำคัญของการอบรมฯ และมอบแนวทางดำเนินการขยายผลโครงการร้อยใจรักฯ			

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
				ผวจ.เชียงราย กล่าว มอบแนวทางปฏิบัติ
11.45 น.	ถาม – ตอบ (แบบสอบถามความคาดหวัง)	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			
13.00 น.	การบรรยายเรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการ แก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือ แบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ.2562-2565)	ผอ.สนง.ปปส.ภาค 5 ผู้แทนกองทัพบกที่ 3		1. ปปส. ภ.5 บรรยายภาพรวมของ แผน 2. ทภ.3 บรรยาย โครงสร้าง อำนาจ หน้าที่ 3. ปปส. ภ.5 เป็นผู้ ประสานวิทยากร
14.30 น.	รับชมวิดีโอทัศน์โครงการร้อยใจรักษ์	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		
15.00 น.	รับประทานอาหารว่าง			
15.30 น.	กระบวนการ : แบ่งกลุ่ม	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		
17.30 น.	รับประทานอาหารเย็น			
18.30 น.	เดินทางกลับที่พัก		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่สาย จ.เชียงใหม่	
วันพฤหัสบดีที่ 15 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน	
7.00 น.	เดินทางไปยังโครงการร้อยใจรักษ์		อ.แม่สาย จ.เชียงใหม่	
7.15 น.	รับประทานอาหารเช้า			
8.00 น.	เคารพธงชาติ			
8.30 น.	บรรยายเรื่องหลักการพัฒนาตามศาสตร์ พระราชา กระบวนการการทำงานกับชุมชน และฐานการพัฒนา 4 ฐาน	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ	โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่สาย จ.เชียงใหม่	
10.00 น.	รับประทานอาหารว่าง			
10.15 น.	บรรยายเรื่องการพัฒนาเชิงพื้นที่	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
13.00 น.	อภิปรายกลุ่ม : โครงการร้อยใจรักซ์ใช้หลักการพัฒนาข้อใดในการดำเนินการอย่างไรบ้าง	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		ก่อนเดินทางกลับ วิทยากรแจกข้อมูล พื้นฐานโครงการ ร้อยใจรักซ์
17.00 น.	รับประทานอาหารเย็น			
18.00 น.	สรุปบทเรียนประจำวัน	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		
19.30 น.	เดินทางเข้าพัก		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
วันศุกร์ที่ 16 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน	
7.00 น.	เดินทางไปยังโครงการร้อยใจรักซ์		อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
7.15 น.	รับประทานอาหารเช้า		โครงการร้อยใจรักซ์ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
8.00 น.	เคารพธงชาติ			
8.30 น.	บรรยายเรื่องการประเมินศักยภาพชุมชนและการใช้ข้อมูลพื้นที่ในการประเมิน	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		อาหารว่างระหว่าง บรรยาย
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			
13.00 น.	อบรมเรื่องแผนที่และความสำคัญของข้อมูลจริง การใช้ Mobile Application ในการอ่านข้อมูลแผนที่	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		
14.00 น.	ฝึกปฏิบัติจริง เรื่องการใช้แผนที่และการสำรวจทางกายภาพ	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		ใช้พื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่ฝึกปฏิบัติ
16.00 น.	นำเสนอผลการฝึกปฏิบัติจริง	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		ก่อนเดินทางกลับ วิทยากรให้ข้อมูล หมู่บ้านที่แต่ละกลุ่ม จะไปลงพื้นที่จริง (แผนที่หมู่บ้าน แผนที่ชุมชน ข้อมูลรายชื่อครัวเรือน ตัวอย่างแบบสอบถาม)
17.30 น.	รับประทานอาหารเย็น			
18.30 น.	สรุปบทเรียนประจำวัน	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		
20.30 น.	เดินทางกลับที่พัก		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
วันเสาร์ที่ 17 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
7.00 น.	เดินทางไปยังโครงการร้อยใจรักษ์			
7.15 น.	รับประทานอาหารเช้า		โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
8.00 น.	เคารพธงชาติ			
8.30 น.	ลงพื้นที่จริง ศึกษากิจกรรมพัฒนามิติน้ำ ได้แก่ ฝ่ายอนุรักษ์ ระบบท่อ อ่างพวง ฝ่าย เพื่อการเกษตร คลองส่งน้ำ ระบบน้ำประปา และกฎระเบียบชุมชนในการบริหารจัดการ น้ำ	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ทีมพัฒนาระบบน้ำ (สถาบันฯ ปิดทองหลัง พระฯ) ชาวบ้านผู้ ได้รับประโยชน์และ กรรมการน้ำ		มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ กำหนดพื้นที่สำหรับ ศึกษาและฝึกปฏิบัติ
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			
13.00 น.	อภิปรายกลุ่ม: ปัจจัยความสำเร็จในการ บริหารจัดการน้ำ การประเมินศักยภาพเรื่อง น้ำในชุมชน และนำเสนอแผนที่เดินดิน	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และทีมพัฒนาระบบ น้ำ (สถาบันปิดทอง หลังพระฯ)		อาหารว่างระหว่าง กิจกรรม
17.00 น.	รับประทานอาหารเย็น			
18.00 น.	เดินทางกลับที่พัก		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
วันอาทิตย์ที่ 18 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
7.00 น.	เดินทางไปยังโครงการร้อยใจรักษ์			
7.15 น.	รับประทานอาหารเช้า		โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
8.00 น.	เคารพธงชาติ			
8.30 น.	สรุปผลการเรียนรู้			รับประทานอาหาร ว่างระหว่างกิจกรรม
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			
13.00 น.	เตรียมการนำเสนอ			
15.00 น.	รับประทานอาหารว่าง			
15.15 น.	นำเสนอผลการเรียนรู้			

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
17.00 น.	รับประทานอาหารเย็น			
18.00 น.	เดินทางกลับที่พัก		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
วันจันทร์ที่ 19 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
7.00 น.	เดินทางไปยังโครงการร้อยใจรักษ์		โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
7.15 น.	รับประทานอาหารเช้า			
8.00 น.	เคารพธงชาติ			
8.30 น.	บรรยายเรื่ององค์ประกอบของการประเมินศักยภาพพื้นที่ในมิติดินน้ำและความรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำ	กรมชลประทานและ ทีมพัฒนาระบบน้ำ (สถาบันฯ ปิดทองหลัง พระฯ)		ฝ่ายจัดการความรู้ สถาบันฯ ปิดทองฯ เชิญ อ.สาธิต และ คณะ ขป. 4 จังหวัด (ท่านปิติธรรมกำกับ ดูแล)
10.00 น.	รับประทานอาหารว่าง			
10.15 น.	นำเสนอผลการอภิปรายกลุ่ม	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			
13.00 น.	บรรยายเรื่ององค์ประกอบของการประเมินศักยภาพพื้นที่ในมิติดินน้ำและความรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำ (ต่อ)			
15.00 น.	รับประทานอาหารว่าง			
15.15 น.	การขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์ด้วยแนวทางแผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามแนวพระราชดำริ (พชร.)	สถาบันฯ ปิดทองหลัง พระฯ		ท่านจำเริญ ที่ปรึกษา สถาบันฯ ปิดทองฯ เป็นวิทยากร
17.00 น.	รับประทานอาหารเย็น			

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
18.00 น.	สรุปบทเรียนประจำวัน	สถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ		ขณะที่ปรึกษาฯ นำสรุปบทเรียน
19.30 น.	เดินทางกลับที่พัก		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
วันอังคารที่ 20 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
7.00 น.	เดินทางไปยังโครงการร้อยใจรักษ์		โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
7.15 น.	รับประทานอาหารเช้า			
8.30 น.	นายอำเภอแม่ฮาดพูดคุยกับผู้เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับกฎระเบียบในชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้านแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนากฎระเบียบชุมชน	นายอำเภอและคณะ		
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			
13.00 น.	แต่ละกลุ่มเดินทางไปยังหมู่บ้านที่ได้รับมอบหมาย			
13.30 น.	พูดคุยกับผู้นำหมู่บ้าน สอบถามปัญหา เดินสำรวจพื้นที่จริง	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ชาวบ้าน และผู้นำ	หมู่บ้านที่ได้รับมอบหมาย	
15.00 น.	เดินทางกลับโครงการร้อยใจรักษ์		โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
15.15 น.	สรุปข้อมูลสำรวจและเตรียมการนำเสนอ	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		
17.00 น.	รับประทานอาหารเย็น			
18.00 น.	นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและสรุปบทเรียนประจำวัน			ก่อนเดินทางกลับวิทยากรแจกโจทย์ให้กับผู้เข้าร่วมแต่ละคน : เครื่องมือพื้นฐานในการเก็บและประมวลข้อมูลความรู้ ความเข้าใจเพื่อประเมินศักยภาพพื้นที่ ได้แก่อะไรบ้างและแจกคู่มือการ

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
				บริหารจัดการน้ำ ให้กับผู้เข้าร่วม
19.30 น.	เดินทางกลับที่พัก		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
วันพุธที่ 21 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
7.00 น.	เดินทางไปยังโครงการร้อยใจรักษ์		โครงการร้อยใจรักษ์	
7.15 น.	รับประทานอาหารเช้า		ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด	
8.00 น.	เคารพธงชาติ		จ.เชียงใหม่	
8.10 น.	เดินทางไปยัง ฝ่ายห้วยแม่นาวาง ตำบลสันตน์หมือ		ฝ่ายห้วยแม่นาวาง ตำบลสันตน์หมือ อ. แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	สถาบันฯ ปิดทองฯ ประสานนายก อบต. สันตน์หมือ บรรยาย สรุปและนำเข้าพื้นที่
10.00 น.	ศึกษาการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งน้ำ ขนาดเล็ก ณ ฝ่ายห้วยแม่นาวาง	สถาบันฯ ปิดทองหลัง พระฯ		อาหารว่างระหว่าง การศึกษาพื้นที่
11.30 น.	เดินทางไปยัง อบต.สันตน์หมือ		อบต.สันตน์หมือ	
12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			
13.00 น.	อภิปรายกลุ่ม: ผลการเรียนรู้ การพัฒนาและ การบริหารจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็ก	สถาบันฯ ปิดทองหลัง พระฯ		1. อาหารว่างระหว่าง กิจกรรม 2.ให้ อบต.สันตน์ หมือ จัด คณะกรรมการน้ำ และผู้ได้รับประโยชน์ จากโครงการ ร่วม อภิปรายกลุ่ม
14.30 น.	เดินทางกลับโครงการร้อยใจรักษ์			
16.00 น.	พบผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ มอบแนวปฏิบัติแก่ผู้เข้ารับการอบรม ฝึกปฏิบัติ		โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	1. ประชุม คณะกรรมการ โครงการร้อยใจรักษ์ ช่วงบ่ายวันที่ 21 ส.ค.

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
				2. ปปส. ภ. 5 มีหนังสือเชิญ ผวจ.
17.00 น.	รับประทานอาหารเย็น			
18.00 น.	เดินทางกลับที่พัก	สถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ		
วันพฤหัสบดีที่ 22 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาย จ.เชียงใหม่	
7.00 น.	เดินทางไปยังโครงการร้อยใจรักษ์		โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาย จ.เชียงใหม่	
7.15 น.	รับประทานอาหารเช้า			
8.00 น.	เคารพธงชาติ			
8.30 น.	บรรยายความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาด้านการเกษตร	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		อาหารว่างระหว่างกิจกรรม
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			
13.00 น.	บรรยายความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาด้านปศุสัตว์	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		อาหารว่างระหว่างกิจกรรม
17.00 น.	รับประทานอาหารเย็น			แจ้งผู้เข้าร่วมเตรียมสัมภาระสำหรับพักค้างคืน 2 คืนที่เกรทเธอร์แม็โขงลอดจ์
18.00 น.	เดินทางเข้าที่พัก			
วันศุกร์ที่ 23 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาย จ.เชียงใหม่	
7.00 น.	รับประทานอาหารเช้า			
8.00 น.	เคารพธงชาติ			
8.10 น.	เดินทางไปยังศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือโครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ		โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย	
9.00 น.	ศึกษาดูงานศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		อาหารว่างระหว่างกิจกรรม
11.00 น.	เดินทางไปแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ และนวดไผ่ 1			

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
11.30 น.	ศึกษาดูงานแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ และนวดไชต์ 1			
12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			ศาลาลีลาวดี สถานที่
13.30 น.	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้นำและผู้บริหาร อบต.แม่ฟ้าหลวง คนรุ่นเก่าคนรุ่นใหม่และนักเรียนทุนแม่ฟ้าหลวง (บรรยายสรุปการดำเนินการอาสาทำดี ก่อนออกเดินทางไปค่าย)	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		อาคารหอแห่งแรงบันดาลใจ
15.00 น.	รับประทานอาหารว่าง			
15.15 น.	เยี่ยมชมค่ายอาสาทำดี และพูดคุยกับคณะทำงาน	คณะทำงานค่ายอาสาทำดี		
16.30 น.	เดินทางไปหอฝึก อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ			
17.30 น.	เช็คอินเข้าที่พัก		เกรทเธอร์แม่โขง ลอร์ดจ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	
18.30 น.	รับประทานอาหารเย็น			
19.00 น.	สรุปบทเรียนประจำวัน	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		ห้องประชุม
20.30 น.	เข้าที่พัก			
วันเสาร์ที่ 24 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		เกรทเธอร์แม่โขง ลอร์ดจ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	
7.00 น.	รับประทานอาหารเช้า			
8.30 น.	แนวคิดแนวทางปฏิบัติการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์	1. พ.อ.สุพรรณ ร้อยพุทธ รองเสนาธิการ กกล.ผาเมือง และทีมงาน 2. ผอ.ร.พ.แม่อาว 3. นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่อาว 4. นายสุรศักดิ์ บุญคง สำนักงาน ป.ป.ส. 5. นายกานต์ ไทยาภิรมย์ ปปส.ภ.5 6. นายวงศ์สว่าง แดงสนั่น ปปส.ภ.5	หอฝึก อุทยานสามเหลี่ยม ทองคำ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	อาหารว่างระหว่างกิจกรรม

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			
13.30 น.	ความรู้เรื่องสารเสพติด	ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่		
15.30 น.	รับประทานอาหารว่าง			
15.30 น.	ชมหอฝิ่น อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		
18.00 น.	รับประทานอาหารเย็น			
19.00 น.	อภิปรายกลุ่มและนำเสนอ	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ		
20.30 น.	เข้าที่พัก		เกรทเทอร์แม่โขง ลอร์ดจ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	
วันอาทิตย์ที่ 25 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		เกรทเทอร์แม่โขง ลอร์ดจ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	
7.00 น.	รับประทานอาหารเช้า			
9.00 น.	เช็คเอาท์			
9.30 น.	ศึกษาดูงานตลาดชุมชน		อุทยานสามเหลี่ยม ทองคำ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	อาหารว่างระหว่าง กิจกรรม
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน		ร้านอาหารเอกชน	
15.00 น.	สรุปบทเรียนการเรียนรู้ตลาดชุมชน		อุทยานสามเหลี่ยม ทองคำ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	อาหารว่างระหว่าง กิจกรรม
17.00 น.	รับประทานอาหารเย็น		ร้านอาหารเอกชน	
16.00 น.	เดินทางกลับ ไปวัดท่าตอน อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่			
20.00 น.	เข้าที่พัก		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ. เชียงใหม่	
วันจันทร์ที่ 26 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
7.00 น.	เดินทางไปยังโครงการร้อยใจรักษ์			

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
7.15 น.	รับประทานอาหารเช้า		โครงการร้อยใจรักซ์ ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่	
8.00 น.	เคารพธงชาติ			
8.30 น.	บรรยายกรณีศึกษาตัวอย่างความสำเร็จ และ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการขยายผล โครงการร้อยใจรักซ์ ตามแผนปฏิบัติการด้าน การแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือ แบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ.2562-2565)	นายอำเภอเวียงแหง / นายอำเภอเชียงแสน		สถาบันฯ ประสาน
10.00 น.	รับประทานอาหารว่าง			
10.15 น.	บรรยายเทคนิคการศึกษาข้อมูลอย่างเป็น ระบบ (การเก็บ วิเคราะห์ คั้นข้อมูล) และ เทคนิคการจัดทำประชาคม	สถาบันปิดทองหลัง พระฯ		ท่านบุญชอบ เป็น วิทยากร / เจ้าหน้าที่ รากแก้วเป็นผู้ช่วย
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			
13.00 น.	บรรยายการบูรณาการโครงการและแผนใน แผนปฏิบัติงานประจำปีของชุมชน อปท. อำเภอ และจังหวัด และการฝึกปฏิบัติในการ จัดทำแผนชุมชน	สถาบันฯ ปิดทองหลัง พระฯ		1. คุณอุบลรัตน์ พ่วง ภิญโญ ผอ.กลุ่มงาน บริหารยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน 2 เป็นวิทยากร 2. ท่านปิติธรรม เป็น วิทยากรฝึกปฏิบัติ แผนชุมชน 3. ฝ่ายจัดการความรู้ สถาบันฯ ปิดทองฯ มี หนังสือเชิญวิทยากร ถึง ผวจ.เชียงราย (หน.กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน
17.00 น.	รับประทานอาหารเย็น			
18.00 น.	สรุปบทเรียนประจำวัน	สถาบันฯ ปิดทองหลัง พระฯ		คณะที่ปรึกษาฯ นำสรุป
19.30 น.	เดินทางกลับที่พัก		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่	

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
วันอังคารที่ 27 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่	
7.00 น.	เดินทางไปยังโครงการร้อยใจรักษ์		โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่	
7.15 น.	รับประทานอาหารเช้า			
8.00 น.	เคารพธงชาติ			
8.30 น.	บรรยายกระบวนการขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนฯ และเขตอุทยานฯ	สถาบันปิดทองหลังพระฯ		ท่านบุญชอบ และเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้อุทยานฯ
10.00 น.	รับประทานอาหารว่าง			
10.15 น.	ประสบการณ์การพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามแนวพระราชดำริ (พชร.)	สถาบันปิดทองหลังพระฯ		นายอำเภอปัว (นายชนธิป เสมแย้ม) เป็นวิทยากร
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			
13.00 – 14.30 น.	การบรรยายเรื่องนโยบายและแนวทางปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ ศอ.ปส.มท. และแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด ขยายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ.2562-2565)	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย		
14.30 – 18.00 น.	มอบภารกิจให้ผู้เข้าอบรมไปปฏิบัติงานด้วยศาสตร์พระราชามาตามแผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ ภายใต้กรอบแนวทางตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดขยายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ.2562-2565)	1.ปลัดจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน 2.สถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ		ปลัดจังหวัด 4 จังหวัด และคณะที่ปรึกษา สถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ
18.00 น.	รับประทานอาหารเย็น			
19.00 น.	เดินทางกลับที่พัก		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่	

วันที่/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
วันพุธที่ 28 สิงหาคม 2562				
6.00 น.	ภารกิจส่วนตัว		วัดท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
7.00 น.	เก็บสัมภาระ เดินทางไปยังโครงการ ร้อยใจรักษ์		โครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่ฮาด จ.เชียงใหม่	
7.15 น.	รับประทานอาหารเช้า			
8.00 น.	เคารพธงชาติ			
10.00 น.	พิธีปิดการอบรม โดย - เลขาธิการ ป.ป.ส. กล่าวมอบนโยบายและ แนวทางปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดตามแผนปฏิบัติการด้าน การแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดน ภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ. 2562- 2565) - แม่ทัพภาคที่ 3 ประธานในพิธีและมอบ ประกาศนียบัตรให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมฯ และกล่าวให้โอวาทและกล่าวปิด	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ สถาบันปิดทองหลัง พระฯ และ สนง. ปปส.ภ.5		ป.ป.ส. ภ. 5 มี หนังสือเชิญแม่ทัพ ภาคที่ 3 และ เลขาธิการ ป.ป.ส.
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน			
13.00 น.	มอบภารกิจ			
14.00 น.	เดินทางกลับภูมิลำเนา			

หมายเหตุ

- 1) ตารางการฝึกอบรมอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม
- 2) การบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรเป็นของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ สถาบันฯ ปิดทองหลังพระฯ และมูลนิธิธรรมา
- 3) สำนักงาน ป.ป.ส. สนับสนุนงบประมาณและบุคลากร ในการบริหารจัดการโครงการ
- 4) ผู้เข้าอบรมฯ ต้องอยู่อบรมโดยตลอดหลักสูตร จึงจะถือว่าผ่านการอบรมและได้รับประกาศนียบัตร โดยจะได้รับการแต่งตั้งให้
เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ประสานการพัฒนาระดับตำบล/หมู่บ้าน ซึ่งแม่ทัพภาคที่ 3 ผอ.รมน.ภาค 3 จะเป็นผู้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง
- 5) ผู้เข้าอบรมฯ ต้องประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมายที่หน่วยจัดการฝึกอบรมฯ กำหนดโดยเคร่งครัด
- 6) การแต่งกายของผู้ฝึกปฏิบัติ
 - 6.1) วันเปิด – ปิด แต่งกายชุดสุภาพ
 - 6.2) วันอบรม แต่งกายชุดสุภาพแต่คล้องตัว รองเท้าผ้าใบ ห่มส้น (ไม่ควรใส่รองเท้าแตะ)

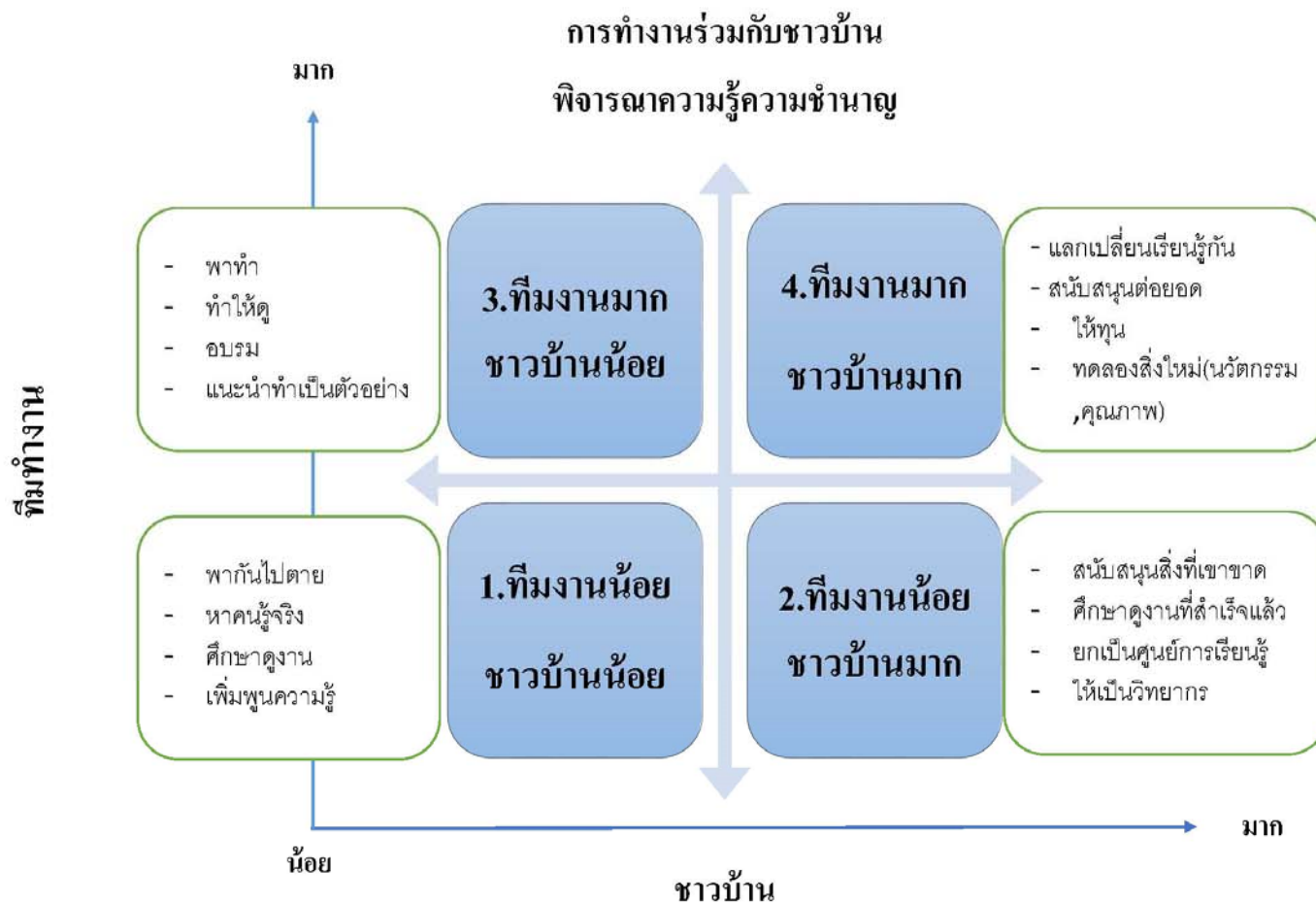
สถานะข้อมูล ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2562

กระบวนการการพัฒนาอย่างยั่งยืน 19 ขั้นตอน ตามตำราแม่ฟ้าหลวง

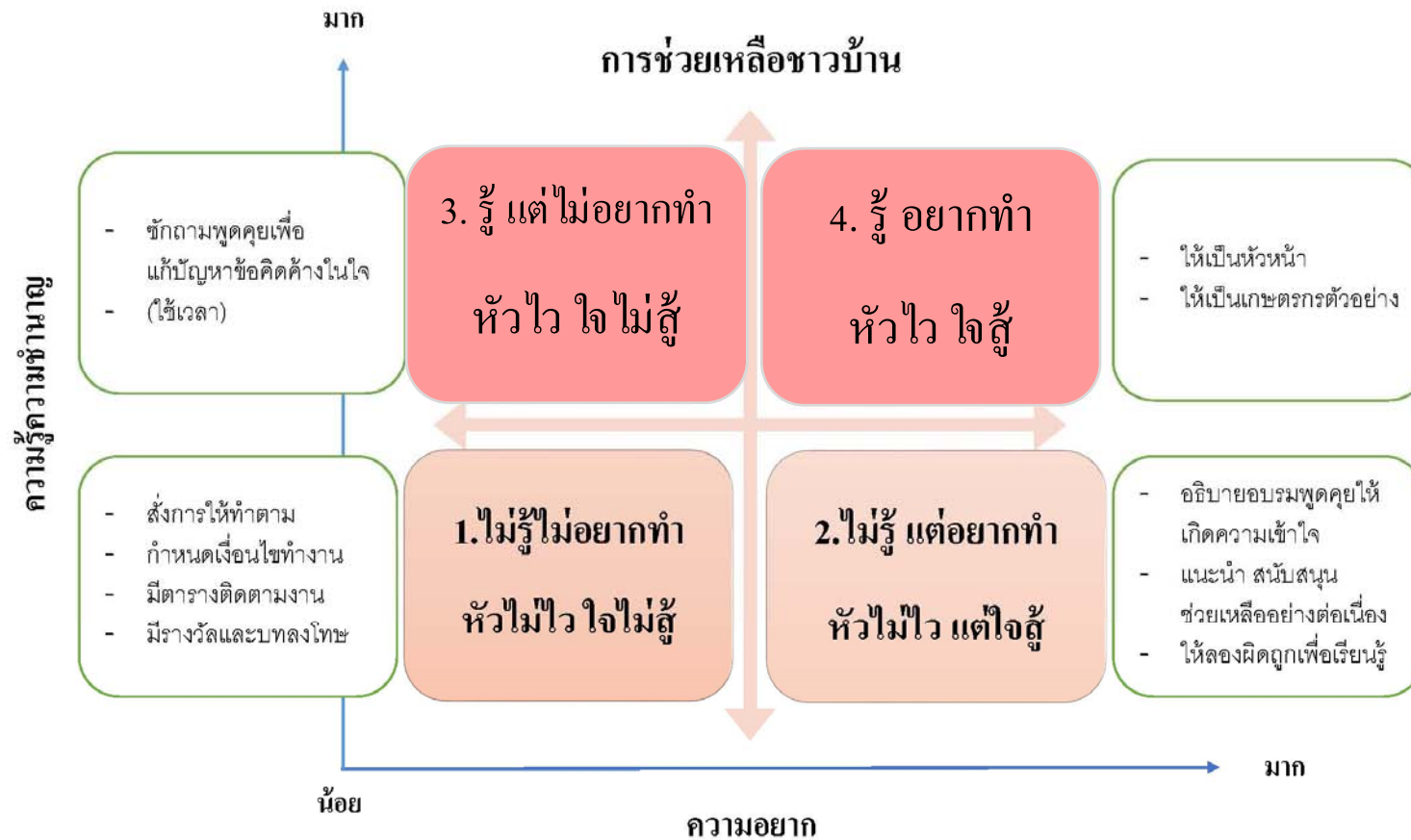
ที่มา: มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

วิธีการทำงานกับชาวบ้านโดยพิจารณาความรู้ความชำนาญของชาวบ้านและทีมงาน

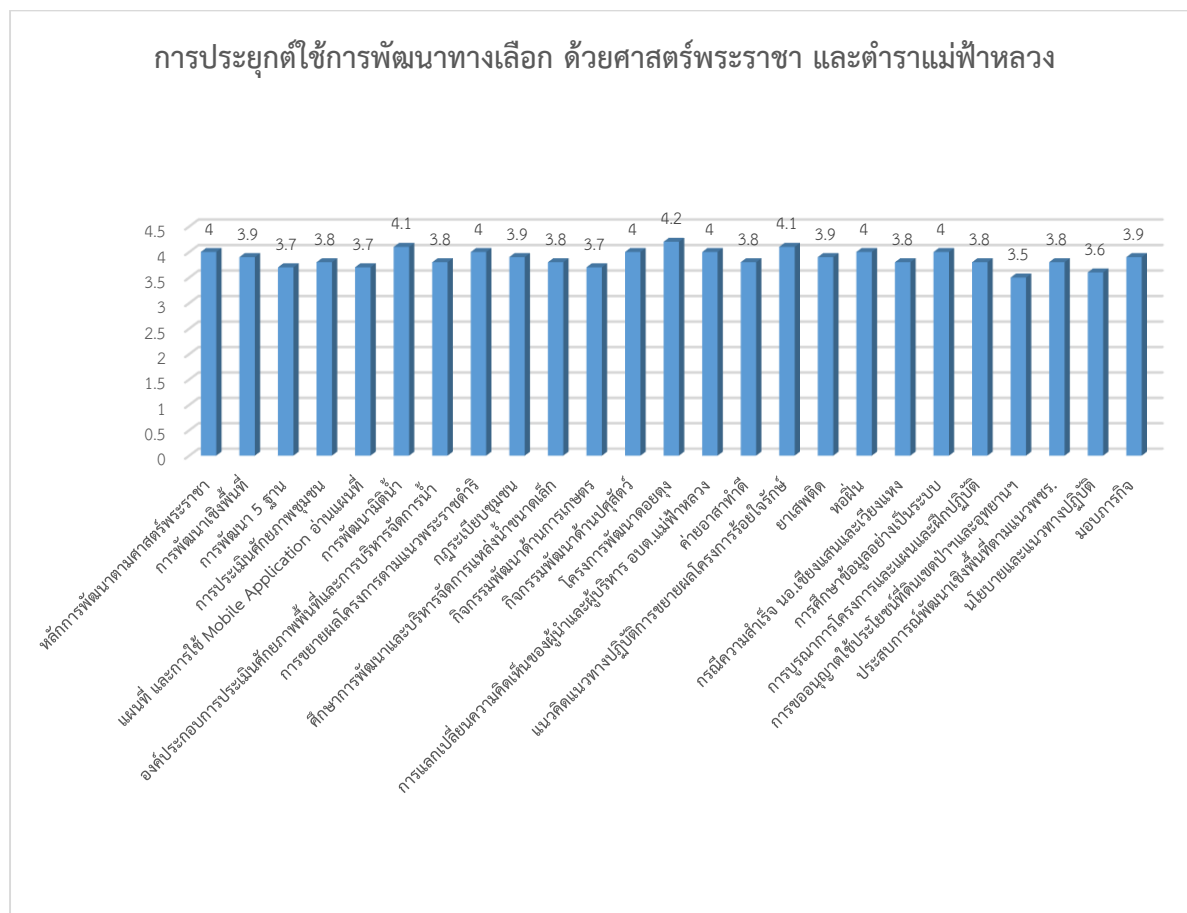
ที่มา: มุลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

วิธีการทำงานกับชาวบ้าน พิจารณาจากความรู้ความสามารถและความอยาก

ที่มา: มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจ

ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจจากการฝึกปฏิบัติจริงด้านการประยุกต์ใช้การพัฒนาทางเลือก ด้วยศาสตร์พระราช และตำราแม่ฟ้าหลวง ในเรื่องการศึกษาโครงการพัฒนาอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีผลคะแนนสูงสุด 4.2 คะแนน และกระบวนการขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนฯ และเขตอุทยานฯ มีผลคะแนนต่ำสุด 3.5 คะแนน และมีผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

ตารางแสดงผลการประเมิน

หมายเหตุ การแปลผลคะแนนประเมิน คือ คะแนน 4.21 - 5.00 มากที่สุด คะแนน 3.41 - 4.20 มาก คะแนน 2.61 - 3.40 ปานกลาง คะแนน 1.81 - 2.60 น้อย และคะแนน 1.00 - 1.80 น้อยที่สุด

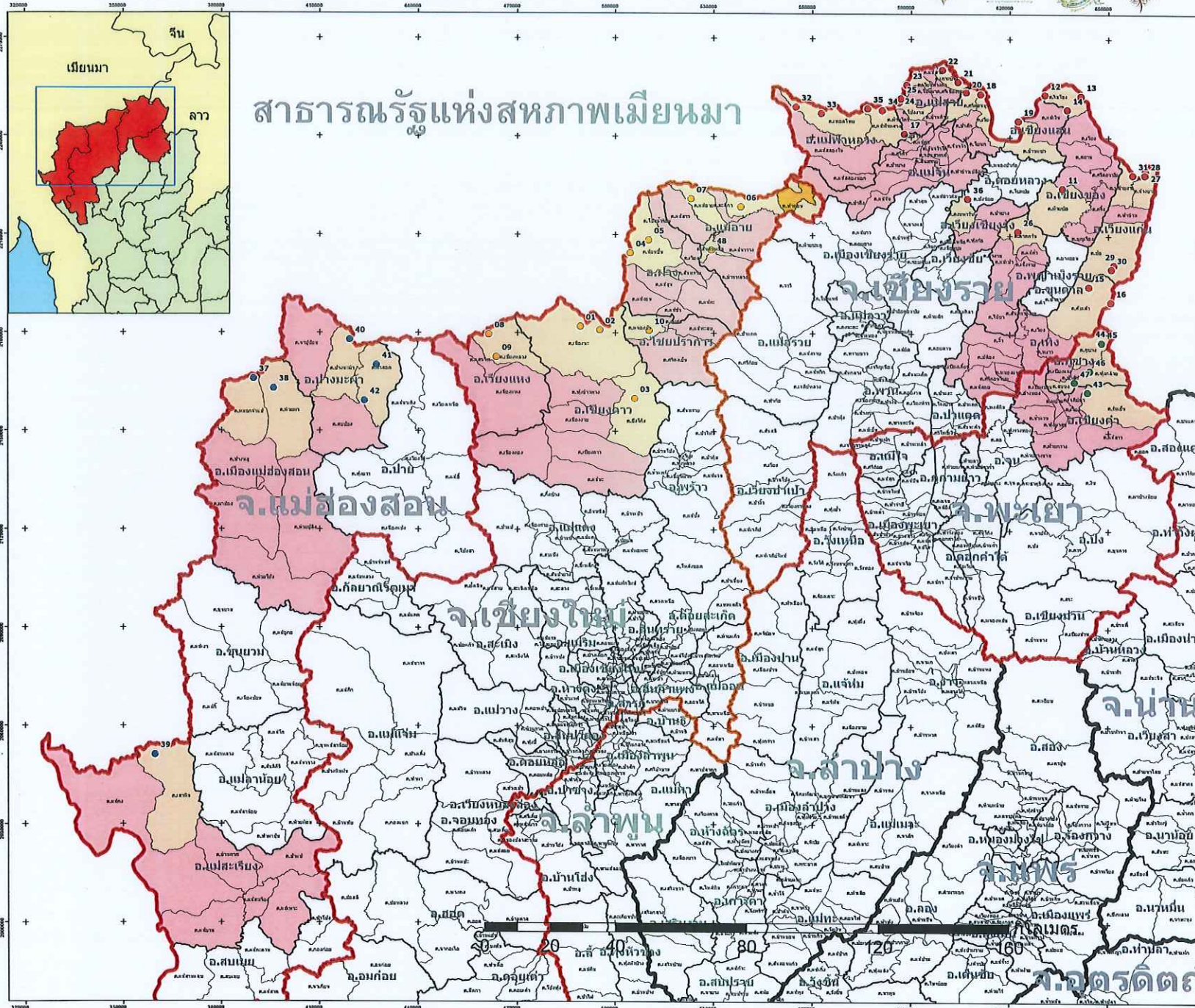
ข้อ	ประเด็นประเมิน	คะแนน	แปลผล
1	หลักการพัฒนามตามศาสตร์พระราช	4.0	มาก
2	การพัฒนาเชิงพื้นที่	3.9	มาก
3	การพัฒนา 5 ฐาน	3.7	มาก
4	การประเมินศักยภาพชุมชน	3.8	มาก
5	แผนที่ และการใช้ Mobile Application อ่านแผนที่	3.7	มาก
6	การพัฒนาที่ดิน	4.1	มาก

ข้อ	ประเด็นประเมิน	คะแนน	แปลผล
7	องค์ประกอบกำรประเมินศักยภาพพื้นที่และกำรบริหารจัดการน้ำ	3.8	มาก
8	การขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริ	4.0	มาก
9	กฎระเบียบชุมชน	3.9	มาก
10	ศึกษาการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็ก	3.8	มาก
11	กิจกรรมพัฒนาด้านการเกษตร	3.7	มาก
12	กิจกรรมพัฒนาด้านปศุสัตว์	4.0	มาก
13	โครงการพัฒนาดอยตุง	4.2	มาก
14	การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้นำและผู้บริหาร อบต.แม่ฟ้าหลวง	4.0	มาก
15	ค่ายอาสาทำดี	3.8	มาก
16	แนวคิดแนวทางปฏิบัติการขยายผลโครงการร้อยใจรัก	4.1	มาก
17	ความรู้เรื่องยาเสพติด	3.9	มาก
18	หอฝิ่น	4.0	มาก
19	กรณีความสำเร็จ นายอำเภอเชียงแสนและเวียงแหง	3.8	มาก
20	การศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ	4.0	มาก
21	การบูรณาการโครงการและแผนและฝึกปฏิบัติ	3.8	มาก
22	การขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินเขตป่าฯ และอุทยานฯ	3.5	มาก
23	ประสบการณ์พัฒนาเชิงพื้นที่ตามแนวพระราชดำริ (พชร.)	3.8	มาก
24	นโยบายและแนวทางปฏิบัติ	3.6	มาก
25	การมอบภารกิจ	3.9	มาก

แผนที่แสดงพื้นที่พัฒนา

๔๗ หมู่บ้าน ๓๓ ตำบล ๑๙ อำเภอ ๔ จังหวัด

แผนที่แสดงพื้นที่พัฒนา 47 หมู่บ้าน 33 ตำบล 19 อำเภอ 4 จังหวัด

หน่วยพื้นที่

พื้นที่	จำนวน
พื้นที่ทั้งหมด	47
พื้นที่ป่า	19
พื้นที่เกษตร	28

แผนภูมิระยะทางพื้นที่พัฒนาจังหวัดหนองคาย

หน่วยพื้นที่

พื้นที่	จำนวน
พื้นที่ทั้งหมด	47
พื้นที่ป่า	19
พื้นที่เกษตร	28

แผนภูมิระยะทางพื้นที่พัฒนาจังหวัดเชียงใหม่

หน่วยพื้นที่

พื้นที่	จำนวน
พื้นที่ทั้งหมด	47
พื้นที่ป่า	19
พื้นที่เกษตร	28

แผนภูมิระยะทางพื้นที่พัฒนาจังหวัดเชียงราย

หน่วยพื้นที่

พื้นที่	จำนวน
พื้นที่ทั้งหมด	47
พื้นที่ป่า	19
พื้นที่เกษตร	28

แผนภูมิระยะทางพื้นที่พัฒนาจังหวัดพะเยา

สัญลักษณ์

- จ.พะเยา
- จ.เชียงราย
- จ.เชียงใหม่
- จ.น่าน
- 33 ตำบล
- 19 อำเภอ
- ขอบเขตโครงการร้อยใจรักษ์
- เขตปกครองตำบล
- เขตปกครองอำเภอ
- เขตปกครองจังหวัด

ลำดับที่	หมู่บ้าน	หมู่	อปท.	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	พื้นที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1	บ้านเมืองนะ	1	เทศบาลเมืองนะ	เมืองนะ	เชียงดาว	เชียงใหม่	ศป. ปส. ชน.	
2	บ้านอรุโณทัย(บ้านใหม่สามัคคี)	10	เทศบาลเมืองนะ	เมืองนะ	เชียงดาว	เชียงใหม่	ศป. ปส. ชน.	
3	บ้านห้วยลึก	7	เทศบาลปิงโค้ง	ปิงโค้ง	เชียงดาว	เชียงใหม่	ศป. ปส. ชน.	
4	บ้านขอบด้ง(นอแล)	14	องค์การบริหารส่วนตำบลม่อนปิ่น	ม่อนปิ่น	ฝาง	เชียงใหม่	กกก. ผาเมือง	
5	หนองไผ่	15	องค์การบริหารส่วนตำบลม่อนปิ่น	ม่อนปิ่น	ฝาง	เชียงใหม่	กกก. ผาเมือง	
6	บ้านร่มไทย	14	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตอน	ท่าตอน	แม่อาย	เชียงใหม่	กกก. ผาเมือง	
7	บ้านจะนะ (นามะฮัน)	12	องค์การบริหารตำบลดอยกลาง	แม่อาย	แม่อาย	เชียงใหม่	กกก. ผาเมือง	
8	บ้านเปียงหลวง(หลักแต่ง)	1	องค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง	เปียงหลวง	เวียงแหง	เชียงใหม่	กกก. ผาเมือง	
9	บ้านห้วยไคร้	5	องค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง	เปียงหลวง	เวียงแหง	เชียงใหม่	กกก. ผาเมือง	
10	บ้านใหม่หนองบัว	10	เทศบาลตำบลหนองบัว	หนองบัว	ไชยปราการ	เชียงใหม่	กกก. ผาเมือง	
11	บ้านเวียงหมอก	10	เทศบาลตำบลห้วยซ้อ	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	ศป. ปส. ชน.	
12	บ้านหาดบ้าย	1	องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง	ริมโขง	เชียงของ	เชียงราย	กกก. ผาเมือง	
13	บ้านเมืองกาญจน์	2	องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง	ริมโขง	เชียงของ	เชียงราย	กกก. ผาเมือง	
14	บ้านกู่กาญจน์	6	องค์การบริหารส่วนตำบลริมโขง	ริมโขง	เชียงของ	เชียงราย	กกก. ผาเมือง	
15	บ้านแผ่นดินทอง	12	องค์การบริหารส่วนตำบลดักเต้า	ดักเต้า	เทิง	เชียงราย	ศป. ปส. ชน.	
16	บ้านร่มโพธิ์ทอง	19	องค์การบริหารส่วนตำบลดักเต้า	ดักเต้า	เทิง	เชียงราย	กกก. ผาเมือง	
17	ห้วยไร่	6	เทศบาลตำบลแม่ไร่	แม่ไร่	แม่จัน	เชียงราย	ศป. ปส. ชน.	
18	บ้านวังลาว	4	เทศบาลตำบลเวียง	เวียง	เชียงแสน	เชียงราย	ศป. ปส. ชน.	
19	บ้านสวนดอก	8	เทศบาลตำบลบ้านแซว	บ้านแซว	เชียงแสน	เชียงราย	กกก. ผาเมือง	
20	บ้านเวียงแก้ว	5	องค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนมูล	ศรีดอนมูล	เชียงแสน	เชียงราย	กกก. ผาเมือง	
21	บ้านปางห้า	1	องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้าง	เกาะช้าง	แม่อาย	เชียงราย	กกก. ผาเมือง	
22	บ้านป่าแดง	5	องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้าง	เกาะช้าง	แม่อาย	เชียงราย	กกก. ผาเมือง	
23	บ้านผาหมี	6	เทศบาลเวียงพาคำ	เวียงพาคำ	แม่อาย	เชียงราย	กกก. ผาเมือง	
24	บ้านอ้อก้อผาฮี้	10	องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม	โป่งงาม	แม่อาย	เชียงราย	กกก. ผาเมือง	

ลำดับที่	หมู่บ้าน	หมู่	อปท.	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	พื้นที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
25	บ้านมุเซอร์ผาฮี้	11	องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม	โป่งงาม	แม่สาย	เชียงราย	กก. ผาเมือง	
26	เข้แม่ต๋า(บ้านใหม่สุขสันต์)	4	องค์การบริหารส่วนตำบลดาดควัน	ดาดควัน	พญาเม็งราย	เชียงราย	ศป. ปส. ชน.	
27	บ้านห้วยลึก	4	เทศบาลตำบลม่วงยาย	ม่วงยาย	เวียงแก่น	เชียงราย	กก. ผาเมือง	
28	บ้านไทยเจริญ	8	เทศบาลตำบลม่วงยาย	ม่วงยาย	เวียงแก่น	เชียงราย	กก. ผาเมือง	
29	บ้านห้วยคุ	8	องค์การบริหารส่วนตำบลปอ	ปอ	เวียงแก่น	เชียงราย	ศป. ปส. ชน.	
30	บ้านห้วยหาน	9	องค์การส่วนตำบลปอ	ปอ	เวียงแก่น	เชียงราย	ศป. ปส. ชน.	
31	บ้านแจมปอง	5	เทศบาลตำบลหลายางว	หลายางว	เวียงแก่น	เชียงราย	กก. ผาเมือง	
33	บ้านพญาไพรลู่	11	องค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย	เทอดไทย	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	กก. ผาเมือง	
32	บ้านม้งเก่าหลัง	9	องค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย	เทอดไทย	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	กก. ผาเมือง	
35	บ้านป่าขางเงิน	12	องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง	แม่ฟ้าหลวง	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	กก. ผาเมือง	
34	บ้านจะลอ	10	องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง	แม่ฟ้าหลวง	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	กก. ผาเมือง	
36	บ้านป่าสักงาม(เวียงคำฟ้า)	9	องค์การบริหารส่วนตำบลดงมหาวัน	ดงมหาวัน	เวียงเชียงรุ้ง	เชียงราย	ศป. ปส. ชน.	
37	บ้านรักไทย	6	องค์การบริหารส่วนตำบลหมอกจำแป่	หมอกจำแป่	เมืองแม่ฮ่องสอน	แม่ฮ่องสอน	กก. นเรศวร	
38	บ้านห้วยผึ้ง	3	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยผา	ห้วยผา	เมืองแม่ฮ่องสอน	แม่ฮ่องสอน	กก. นเรศวร	
39	บ้านเสาหิน	1	องค์การบริหารส่วนตำบลเสาหิน	เสาหิน	แม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน	กก. นเรศวร	
40	บ้านไม้ลัน	7	องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า	ปางมะผ้า	ปางมะผ้า	แม่ฮ่องสอน	กก. นเรศวร	
41	บ้านแอโก(แสนคำเสือ)	2	องค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำลอด	ถ้ำลอด	ปางมะผ้า	แม่ฮ่องสอน	กก. นเรศวร	
42	บ้านนาหลวง	3	องค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำลอด	ถ้ำลอด	ปางมะผ้า	แม่ฮ่องสอน	กก. นเรศวร	
43	บ้านประชาภักดี	13	องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น	ร่มเย็น	เชียงคำ	พะเยา	กก. ผาเมือง	
44	บ้านฮวก	3	องค์การบริหารส่วนตำบลภูซาง	ภูซาง	ภูซาง	พะเยา	กก. ผาเมือง	
45	บ้านฮวก	12	องค์การบริหารส่วนตำบลภูซาง	ภูซาง	ภูซาง	พะเยา	กก. ผาเมือง	
46	บ้านคอดยาว	10	องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกล้วย	ทุ่งกล้วย	ภูซาง	พะเยา	กก. ผาเมือง	
47	บ้านหลาย	9	องค์การบริหารส่วนตำบลสบง	สบง	ภูซาง	พะเยา	กก. ผาเมือง	
48	ป่าเหี้ยก	9	องค์การบริหารส่วนตำบลสันต้นหม้อ	สันต้นหม้อ	แม่อาয়	เชียงใหม่	กก. ผาเมือง	*ไม่ได้อยู่ในแผน